

BORSAVİZYON

Sayı : 100

Sahibi

Ankara Ticaret Borsası
Adına Yönetim Kurulu Başkanı
Faik YAVUZ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Eyüp Şenol ÖMEROĞLU

Genel Sekreter

Yayın Kurulu

Faik YAVUZ

Yavuz YILDIZ

Celal DEMİNER

Yönetim Yeri :

Anafartalar Caddesi

Şan Sokak No: 9

Ulus / ANKARA

Tel : 310 49 70

e-mail: borsankara@superonline.com

www.atb.gov.tr

Borsavizyon Dergisi'nde yer alan yazılar aksi belirtilmedikçe Ankara Ticaret Borsası'nın resmi görüşünü yansıtmaz, imzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Dergiden kaynak belirtilerek alıntı yapılabilir.

Yayınlanan yazılara telif ücreti ödenir.

Dizgi - Baskı

Aydoğdu Ofset Matbaacılık Ambalaj
Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.

İvedik Organize Sanayi Ağaç İşleri

Sanayi Sitesi 21. Cad. 598. Sok.

No: 20 Yenimahalle/ANKARA

Tel : 0 312 395 81 44 (pbx)

Fax : 395 81 45

Web: www.aydogduofset.com

E-mail: aydogdu@aydogduofset.com

Yaygın Süreli Yayın

Baskı Tarihi: 14.01.2013

Editörden

Borsavizyon'un 100. Sayısı

Dergimizin 2012 yılının bu son sayısı ile 100 sayılık periyodunu tamamlamasının gururunu yaşıyoruz. İlk sayısı 1988 yılının Mayıs ayında yayınlanan Borsavizyon, aradan geçen 14 yılda ekonomi tarihine ışık tutacak önemli bir belge niteliğini kazanmıştır.

Türkiye'nin liberal ekonomi modelinin benimsendiği, seksenli yılların ikinci yarısında, Ankara Ticaret Borsası'nın, Sayın Erol Gemalmaz'ın Meclis Başkanlığı, rahmetli Cevat Bingöler'in ise Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı yürüttükleri bir dönemde yayın hayatına başlayan Borsavizyon, bugüne kadar yayımladığı sayısız haber, araştırma ve röportaj ile ekonomi tarihine ışık tutan bir yayın organı olmuştur.

Borsavizyon'un 100. Sayısını kutluyor, nice yüz yıllar boyunca yayımlanmasını diliyoruz.

Ankara Ticaret Borsası'nın son yıllarda Türkiye Ekonomisine kazandırdığı tesislerin uyandırdığı heyecan, başta ticaret borsalarımız olmak üzere, TOBB Camiası tarafından ilgiyle ve merakla takip ediliyor. TOBB Yönetim Kurulu Başkanı Sayın M.Rifat Hisarcıkloğlu ve Yönetim Kurulu Üyelerinin, Ahiboz Satış Salonumuza yaptıkları inceleme gezisi bu anlamda özel bir önem taşımıştır. TOBB Başkanı Sayın Hisarcıkloğlu'nun salona girerken "burası adeta bir uzay üssü gibi olmuş" sözleri gerçekte yapılan işlerin ne kadar önemli olduğunun bir göstergesi olmuştur. TOBB Yönetim Kurulu'nun yaptığı aylık olağan toplantıya da ev sahipliği yapan Ahiboz Satış Salonumuz başta olmak üzere diğer tesislerimize yapılan ziyaretler yoğunluğunu artırarak devam etmiştir.

Ülkemizi ziyaret eden, 16. Türkçe Konuşan Girişimciler Programı kapsamında Ankara'ya gelen 23 ülkeden, 46 girişimci ATB Et Borsamızı ziyaret ederek burada düzenlenen akşam yemeğine katıldılar. ATB Et Borsası'nın büyüklüğü ve uygulanan teknoloji karşısında etkilendiklerini söyleyen ziyaretçiler, ATB'yi çalışmalarından dolayı kutladıklarını ifade ettiler.

Bunlar, moral ve motivasyon açısından önemli gelişmelerdir. Öncelikli görevleri "**hizmet etmek**" olan ticaret borsaları, elbette ki, üyelerine hizmet verirken, ülke ekonomisine de önemli katkıları sağlamaktadır. Bu da gurur verici bir gelişmedir.

Bu sayımızla birlikte bir yılı daha geride bırakıyoruz. 2013 yılının, ülkemize ve camiamıza, sağlık, mutluluk ve refah getirmesini diliyoruz.

içindekiler

9 Tahıl üretimi geçtiğimiz yıla göre yüzde 5.2 azaldı

11 İrmik yüzde 42.7 ile fiyatı en çok artan ürün oldu

15 Dr. Özcan: Ortadoğu'da kilit sorun Suriye krizi

28 Et ve et ürünlerine farklı hayvan türleri Karıştırılmayacak

34 PENCERE
Bisküvi

39 ÜLKE
Bosna Hersek

47 İşbirliği teklifleri

kapak

Hisarcıkloğlu:
Ahıboz Satış Salonu
uzay üssü gibi
olmuş

6

ATB'nin Hollanda ve
Fransa'daki inceleme
gezisi tamamlandı

güncel

güncel

Türkçe Konuşan
Girişimciler ATB'nin
Et Borsasını ziyaret
etti

12

18

ATB'den, Şereflikoçhisar
YİBO'ya giyecek ve
kırtasiye yardımı

güncel

güncel

ATB ülkemizde
lisanslı depoculuk
sisteminin uygulamaya
geçirilmesine öncülük
ediyor

21

Başkandan

Faik YAVUZ

ATB Yönetim Kurulu Başkanı

Fiyatların gösterdiği gerçekler !

Ankara Ticaret Borsası tarafından her yıl düzenli bir şekilde açıklanan, “ATB’de İşlem Gören Ürünler Fiyat Hareketleri”nin 2012’ye ait olanı yılın son günlerinde açıklandı. Tespitler, önceki yıllarda olduğu gibi yine çarpıcı sonuçlar sergiledi.

Bu yılki değerlendirmede 26 ürüne yer verildi. Fiyatı bir önceki yıla göre yüzde 42.7 oranında artışla irmik en çok fiyatı artan ürün olurken, irmiği yüzde 25’le kuru soğan ve yüzde 19.4’le de sıvı yağlar izledi. Makarna, bulgur, kuzu eti ve yumurtanın fiyatları ise bir önceki yıla göre gerilediği görüldü.

Fiyatı artan diğer ürünlerin sıralaması, arpa %18.87, Osmancık pirinç %18.14, gerek buğday %15.25, kepek %14.29, mısır %13.21, köylü unu %12.24, dermason fasulye %10.88, piliç eti %9.68, canlı kuzu %9.02, un (tip 1) %6.99, kaşar peyniri %6.45, tam yağlı beyaz peynir %5.47, nohut (9 mm) %3.13, yeşil mercimek %2.23, canlı dana %1.35 ve kırmızı mercimek % 0.58 şeklinde oldu.

2012 yılında 6 ürünün fiyatları ise bir önceki yıla göre gerileme gösterdi. Bu ürünler; Dana eti karkas %-0.13, patates %-5.26, yumurta %-5.26, kuzu eti karkas %-5.67, bulgur %-10.53 ve makarna (lüks) %-17 ile oldu.

Burada birkaç noktaya açıklık getirmek gerekiyor. Özellikle, dana ve kuzu eti karkas fiyatlarında geçtiğimiz yıl başlayan ve bu yıl da devam eden bir düşüş dikkat çekiyor. Oysa, hayvancılığın temel girdisi ve maliyetleri etkileyen en büyük kalem olan yem fiyatlarında yüzde 100’lere varan artış yaşandığı bir ortamda, fiyatlar nasıl oluyor da geriliyor?

Aslında fiyatların gerilemesinin tek bir nedeni var. O da, hayvanlarına bakamayan besicilerin sektörden çekilmeye başlamaları ve ellerindeki hayvanlarını kesime göndermeleridir.

Hatırlarsanız, bundan 5-6 sene önce de benzer gelişmeleri yaşamıştık. O tarihlerde de ilgilileri uyarılmış ve sorunun büyüklüğüne dikkat çekmiş, bunun doğal bir sonucu olarak ülkemizde bir kırmızı et açığı doğmuştu. Daha sonra, ithalatla sorun giderilmeye çalışılmış ancak bunda da sınırlı bir başarı sağlanabilmişti.

Şimdi, enflasyon rakamlarının yüzde 6’larda gezdiği bir ortamda, kırmızı et fiyatları iki yıldır geriliyorsa, yine benzer bir sorun yaşanacağına bir kez daha dikkatleri çekmek istiyoruz. Zaman geçirilmeden, besicilerin temel sorunu olan yem konusuna gereken ilgi gösterilmeli ve sektörden kaçışlar durdurulmalıdır. Aksi halde, hayvancılık sektörü bir kez tarihe gömülürse, tekrar diriltmek mümkün olmayacaktır.

Bir sonraki sayımızda buluşana kadar 2013’ün Ulusumuza ve camiamıza barış, sağlık ve huzur getirmesini diliyoruz.

TOBB Yönetim Kurulu, Ahibozda

Hisarcıklıoğlu: Ahiboz Satış Salonu uzay üssü gibi olmuş

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Başkanı Başkan M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Ankara Ticaret Borsası'nın (ATB) Ahiboz'daki Lisanslı Depoculuk Tesislerinde incelemelerde bulunarak, ATB Satış Salonunda elektronik ortamda örnek bir alış gerçekleştirdiler.

TOBB Yönetim Kurulu Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Satış salonunda incelemelerde bulunduktan sonra "Burası adeta bir uzay üssü gibi olmuş, emeği geçenleri kutluyorum ve bu örnek tesislerin ülke ekonomisine önemli katkılar sağlayacağına inanıyorum" dedi.

Lisanslı Depolar ile ilgili olarak mühendislerden bilgi alan TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri, ayrıca kantardan numune alınarak yapılan laboratuvar tetkiklerini de izlediler.

Yavuz: Hedeflerimizi gerçekleştiriyoruz

ATB'nin Ahiboz'da gerçekleştirdiği tesislere ilişkin olarak bilgi veren Ankara Ticaret Borsası Başkanı Faik Yavuz, lisanslı depo tesislerinde saatte 300 tona kadar mal alabildiklerini söyledi. 2009 yılının Kasım ayında Ankara Ticaret Borsası Yönetimi'ne geldiklerinde gerçekleştirmek üzere altı proje ortaya koyduklarını ve bunları gerçekleştirmeye söz verdiklerini belirten Yavuz şunları söyledi:

Ülke ekonomisine 6 büyük tesis kazandırdık

“Bunların ilki canlı hayvan borsası idi. Ankara Ticaret Borsası olarak Yenikent'de bunu gerçekleştirdik. Bu tesisimiz, Ülkemizin ilk canlı hayvan borsasıdır. Daha sonra yanına AB standartlarında kombinamızı kurduk. Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden gelenlerle oluşan bir et borsası gerekiyordu. Avrupa'nın en güzel et borsalarından birisini hazırladık. Yakında resmi açılışını yapacağız.

Üçüncüsü işyeri projemizdi. Bunu da yaptık. Dördüncüsü lisanslı depoydu. Yetkili sınıflandırma sertifikasını aldık. Ürün ihtisas satış salonu dedik ve şimdi buradayız işte. Yakında açacağız. Hedeflerimizi 20 sene sonraya göre ayarladık. Borsa olarak, hububat, bakliyat, canlı hayvan ve et için gerekli tüm alt yapıyı kurduk.”

TOBB Yönetim Kurulu Ahiboz'da toplandı

İncelemelerin ardından, TOBB Yönetim Kurulu toplantısı da M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun başkanlığında Ahiboz'da gerçekleştirildi.

ATB'nin Hollanda ve Fransa'daki inceleme gezisi tamamlandı

ATB Meclis Başkanı inceleme gezisi sonrası yaptığı açıklamada “yapılan ziyaret ve inceleme kapsamındaki tesisler bize şunu göstermiştir ki; Türkiye, gıda, tarım ve hayvancılık konusunda Avrupa’yı yakalamıştır” dedi.

Ankara Ticaret Borsası Meclis Üyelerinden oluşan bir heyet, Hollanda ve Fransa’yı kapsayan bir inceleme gezisi yaptı. ATB Meclis Başkanı Erol Gemalmaz’ın başkanlığında, Ekonomi Bakanlığı’nın bilgi ve yönlendirmesi dahilinde, 16-22 Aralık tarihleri arasında gerçekleştirilen inceleme gezisinde, Lahey ve Paris Büyükelçilikleri ziyaret edilerek, bu ülkelerdeki tarım işletmelerinde incelemelerde bulunuldu.

Gezinin ilk durağı Hollanda

ATB Meclis üyelerinden oluşan heyetin inceleme gezisinde ilk durak Hollanda’nın Amsterdam kenti

oldu. Burada Türk Mütешеbbisler tarafından kurulan Koç Vleeswaren Et İşleme tesislerini gezen heyet üyeleri, firma yetkililerinden bilgi aldılar. Hollanda'daki Türk Vatandaşlarının et ve et ürünleri ihtiyacının önemli bir kısmını karşılayan firmaya yapılan gezinin ardından Lahey Büyükelçimiz Uğur Doğan ziyaret edildi. Hollanda-Türkiye ekonomik ve ticari işbirliği konularının ele alındığı ziyarette, Ticaret Baş Müşaviri Engin Ertekin tarafından ATB Heyetine bir brifing verildi.

Ziyaretin ikinci günü Hollanda'da Leeuwarden kentinde faaliyet gösteren The Friesian Dairy Development Company adlı üniversite ve hükümetle işbirliği halinde çalışan ve bir tür tarımsal tekno-kent özelliği taşıyan kampüs ziyaret edildi.

Ziyarette, şirketin faaliyetleri konusunda, yöneticiler tarafından ATB Heyetine bir brifing verilerek yapılan çalışmalar anlatıldı. Heyet üyeleri, brifingden sonra, süt inekçiliği işletmesi, buzağı ve damızlık düve yetiştirme ünitelerinde incelemelerde bulundular. ATB Meclis Üyeleri yine, aynı kuruluşa ait Drachten kentinde bulunan yumurta işleme tesislerini de ziyaret ettiler.

İkinci durak Fransa

ATB meclis üyelerinden oluşan heyet inceleme gezisinin ikinci durağı Fransa'da da bir dizi ziyaret gerçekleştirdi. Paris Büyükelçiliği Ekonomi Müşavirliği'nin yönlendirmesiyle ilk olarak Paris Hal'inde incelemelerde bulunan ATB Heyeti, burada özellikle kırmızı et, deniz ürünleri ve yaş sebze ve meyve bölümlerinde incelemelerde bulundu.

Paris Büyükelçimiz Tahsin Burcuoğlu'nu da ziyaret eden ATB Meclis üyeleri, burada iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari işbirliği konularında yapılan çalışmalar hakkında bilgi aldılar.

Hububat ve hububat ürünleri konularında faaliyet gösteren ATB Meclis üyelerinden bir grup, Paris'in Kuzeyinde Nogeutsur-Seine Cedex bölgesinde faaliyet gösteren Soufflet Negoce firmasını ziyaret ederek, firma yetkililerinden bilgi alıp, ticari görüşmelerde bulundular.

Gemalmaz'ın değerlendirmesi

Hollanda ve Fransa'ya yapılan inceleme gezisini değerlendiren

ATB Meclis ve Heyet Başkanı Erol Gemalmaz, “yapılan ziyaret ve inceleme kapsamındaki tesisler bize şunu göstermiştir ki, Türkiye gıda, tarım ve hayvancılık konusunda Avrupa’yı yakalamıştır” dedi.

ATB Meclis Başkanı Gemalmaz, yaptığı açıklamada şu görüşlere yer verdi:

“ATB meclis Üyelerinden oluşan bir heyetle, Avrupa’da tarımda önemli bir yere sahip olan Hollanda ve Fransa’ya çok yararlı bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret kapsamında bu ülkelerdeki Büyükelçilerimiz ziyaret edilmiş ve kendilerinden çok yararlı bilgiler alınmıştır. Bu ülkelerdeki tesislerde yaptığımız incelemelerde oldukça yararlı olmuştur. Hemen belirteyim ki, ülkemiz gıda, tarım ve hayvancılığı, bilimi kullandığı her alanda Avrupa seviyesini yakalamış, bazı alanlarda da onları geçmiş düzeydedir.

Bu inceleme gezisi bize kendimize güvenmemiz gerektiğini bir kez daha göstermiştir. Öyle ki, bu ülkelerde yaşayan yüzlerce Türk müteşebbis yaptıkları yatırımlarla

ve gerçekleştirdikleri ticari potansiyelle vazgeçilemez olduklarını gözler önüne sermiştir. Ziyaretimizde buradaki Türk müteşebbis-

lerle yapılacak işbirliği konusunda ümit verici adımlar atılmıştır. Bu inceleme gezisi üyelerimiz için oldukça yararlı geçmiştir.”

TÜİK 2012 yılı bitkisel üretim tahminlerini açıkladı

Tahıl üretimi geçtiğimiz yıla göre yüzde 5.2 azaldı

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) tarafından açıklanan 2012 yılı bitkisel üretim 2. tahmini verilerine göre, bu yıl tahıl ürünleri üretim miktarının, geçen yıla oranla yüzde 5,2 oranında azalarak yaklaşık 33,4 milyon ton olarak gerçekleşmesi bekleniyor.

Geçen yıla göre buğday üretiminin yüzde 7,8 oranında azalarak 20,1 milyon ton, arpa üretiminin yüzde 6,6 oranında azalarak 7,1 milyon ton, çeltik üretiminin yüzde 2,2 oranında azalarak 880 bin ton olması beklenirken, dane mısır üretiminin yüzde 9,5 oranında artarak yaklaşık 4,6 milyon ton olacağı tahmin ediliyor.

Geçen yıla göre tahıl ürünlerinde yüzde 5,2 oranında azalış, sebzelerde yüzde 0,5 ve meyvelerde yüzde 4,5 oranında artış bekleniyor. Bu yıl, üretim miktarları yaklaşık olarak tahıl ürünlerinde 33,4 milyon ton, sebzelerde 27,7 milyon ton ve meyvelerde 17,9 milyon ton olarak gerçekleşeceği öngörülüyor.

Baklagillerin önemli ürünlerinden nohutta yüzde 6,3, kırmızı mercimekte yüzde 7,9 oranında artış gerçekleşti. Yumru bitkilerden patatesin yüzde 3,9 oranında artış göstererek yaklaşık 4,8 milyon ton olarak gerçekleşmesi bekleniyor.

Yağlı tohumlardan ayçiçeği üretiminin yüzde 2,6 oranında

artarak yaklaşık 1,4 milyon ton olması öngörülüyor.

Tütün üretimi yüzde 76,1 oranında artarak 80 bin ton, kütlü pamuk üretimi yüzde 10,1 oranında azalarak 2,3 milyon ton, şeker pancarı üretimi yüzde 2,1 oranında azalarak 15,8 milyon ton olarak tahmin ediliyor.

Sebze ve meyve üretimi tahminleri

2012 yılının ikinci tahmininde, sebze ürünleri üretim miktarı geçen yıla göre yüzde 0,5 oranında artarak yaklaşık 27,7 milyon ton olarak tahmin ediliyor.

Sebze ürünleri alt gruplarında üretim miktarları incelendiğinde, yumru ve kök sebzelerin yüzde 12,3 oranında, başka yerde sınıflandırılmamış diğer sebzelerin yüzde 0,3 oranında azalması, meyvesi için yetiştirilen sebzelerin ise yüzde 2,5 oranında artması bekleniyor.

Sebzeler grubunun önemli ürünlerinden domateste yüzde 3,1, havuçta 13,5, sivri biberde yüzde 3,5, dolmalık biberde yüzde 5, salçalık biberde yüzde 2,5, kavunda yüzde 1,7, karpuzda yüzde 4,1 oranında artış, kuru soğanda yüzde 22,4, patlıcanda yüzde 3, sakız kabakta yüzde 4,8 oranında azalış tahmin ediliyor.

Meyve ürünlerinin üretim miktarının geçen göre yüzde 4,5 ora-

nında artarak yaklaşık 17,9 milyon ton olarak gerçekleşmesi bekleniyor.

Meyveler içinde önemli ürünlerin üretim miktarlarına bakıldığında, bu yıl geçen yıla göre, elmada yüzde 7,2, kayısıda yüzde 16,9, erikte yüzde 10,8, kirazda yüzde 6,8, şeftalide yüzde 11,5, narda yüzde 44,8 ve zeytinde yüzde 4 oranında artış tahmin ediliyor.

Turunçgil meyvelerden portakalda yüzde 4,8, limonda ise yüzde 11,1 oranında azalış, sert kabuklu meyvelerden fındıkta yüzde 53,5, Antep fıstığında yüzde 33,9 oranında artış bekleniyor.

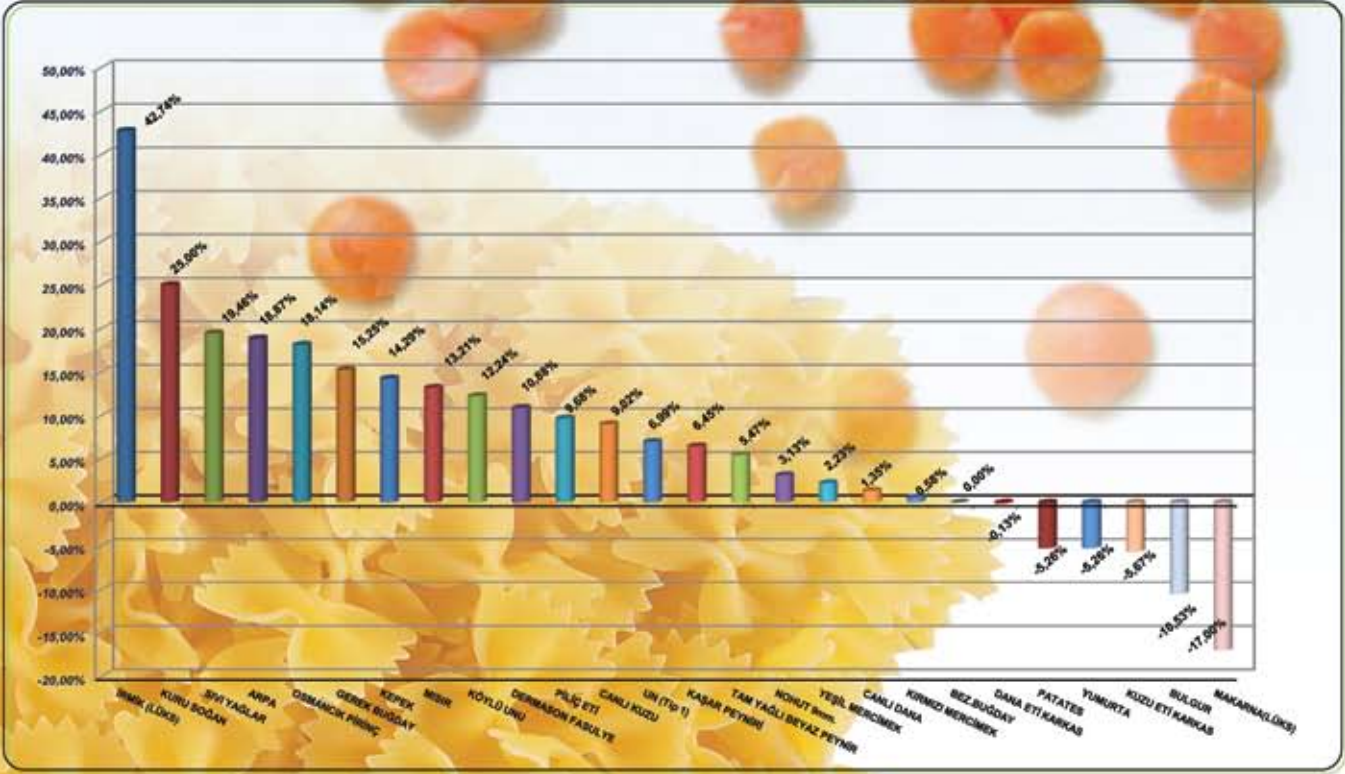
İncir üretiminde yüzde 5,2 oranında artış beklenirken, üzüm üretiminde ise yüzde 2,3 azalış tahmin edildi. Yaş çay üretiminin yüzde 2,5 oranında azalarak 1,2 milyon ton civarında gerçekleşmesi bekleniyor.

Türkiye’de yetiştirilen tarımsal ürünlerin üretim miktarlarına ilişkin tahminler Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’ndan (GTHB) alınıyor ve Resmi İstatistik Programı kapsamında TÜİK tarafından yayımlanıyor. Ayrıca, şeker pancarı üretim miktarı Şeker Kurumu, tütün üretim miktarı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu, haşhaş (kapsül, tohum) üretim miktarı Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü, çay üretim miktarı ise Rize Ticaret Borsası ve Çaykur Genel Müdürlüğü’nden derleniyor.

Üretim Tahminleri

ÜRÜN	ÜRETİM		DEĞİŞİM yüzde
	2011	2012	
Buğday	21.800.000	20.100.000	-7,8
Mısır (dane)	4.200.000	4.600.000	9,5
Çeltik	900.000	880.000	-2,2
Arpa	7.600.000	7.100.000	-6,6
Çavdar	365.750	370.000	1,2
Yulaf	218.040	210.000	-3,7
Patates	4.613.071	4.791.960	3,9
Nohut	487.477	518.000	6,3
Fasulye (kuru)	200.673	200.000	-0,3
Mercimek(kırmızı)	380.000	410.000	7,9
Mercimek (yeşil)	25.952	28.000	7,9
Soya	102.260	120.000	17,3
Yerfıstığı	90.416	122.000	34,9
Ayçiçeği	1.335.000	1.370.000	2,6
Aspir	18.228	19.500	7,0
Haşhaş (tohum)	44.000	3.850	-91,3
Tütün	45.419	80.000	76,1
Şeker pancarı	16.126.489	15.780.000	-2,1
Pamuk (kütü)	2.580.000	2.320.000	-10,1
Haşhaş(kapsül)	40.979	3.500	-91,5
Soğan (kuru)	2.141.373	1.662.000	-22,4
Sarımsak(kuru)	79.203	79.449	0,3
Havuç	602.078	683.646	13,5
Domates	11.003.433	11.350.000	3,1
Biber (sivri)	879.846	910.295	3,5
Fasulye	614.948	620.070	0,8
Kavun	1.647.988	1.676.452	1,7
Karpuz	3.864.489	4.022.394	4,1
Üzüm	4.296.351	4.195.469	-2,3
İncir	260.508	274.179	5,2
Portakal	1.730.146	1.647.683	-4,8
Limon	790.211	702.104	-11,1
Elma	2.680.075	2.872.885	7,2
Kayısı	650.000	760.000	16,9
Kiraz	438.550	468.340	6,8
Zeytin	1.750.000	1.820.000	4,0
Badem	69.838	79.858	14,3
Fındık	430.000	660.000	53,5
Antep fıstığı	112.000	150.000	33,9
Çay (yaş çay)	1.231.141	1.200.000	-2,5

ATB'de işlem gören ürünlerin fiyat hareketleri açıklandı

İrmik yüzde 42.7 ile fiyatı en çok artan ürün oldu

Ankara Ticaret Borsası (ATB) tarafından geleneksel olarak heryıl açık olarak yapılan fiyat değişim oranları çalışması tamamlandı.

Fiyatı bir önceki yıla göre yüzde 42.7 oranında artışla ırmik en çok fiyatı artan ürün oldu. İrmigi yüzde 25'le kurusoğan yüzde 19.4'le de sıvı yağlar izledi.

Makarna, bulgur, kuzu eti ve yumurtanın fiyatları ise bir önceki yıla göre geriledi.

Fiyatı artan ürünler

ATB'nin yıl içinde en çok tescil işlemi gören 26 ürün arasında yaptığı değerlendirmeye göre fiyatları artan ürünlerin sıralaması şöyle:

İrmik (lüks) %42.74, kuru soğan %25, sıvıyağlar %19.46, arpa %18.87, osmancık pirinç %18.14, gerek buğday %15.25, kepek %14.29, mısır %13.21, köylü unu %12.24, dermason fasulye %10.88, piliç eti %9.68, canlı kuzu %9.02, un (tip 1) %6.99, kaşar peyniri %6.45, tam yağlı beyaz peynir %5.47, nohut (9 mm) %3.13, yeşil mercimek %2.23, canlı dana %1.35 ve kırmızı mercimek %0.58.

Fiyatları azalan ürünler

ATB'nin yaptığı değerlendirme göre 2012 yılında 6 ürünün fiyatları bir önceki yıla göre gerileme gösterdi. Bu ürünler;

Dana eti karkas %-0.13, patates %-5.26, yumurta %-5.26, kuzu

eti karkas %-5.67, bulgur %-10.53 ve makarna (lüks) %-17 ile oldu.

Bezostiya buğdayın fiyatı ise geçtiğimiz yılda aynı seviyede kalarak fiyat artışından etkilenmedi.

Türkçe Konuşan Girişimciler ATB'nin Et Borsasını ziyaret etti

Türkçe Konuşan Girişimciler Programı kapsamında Ankara'ya gelen 46 girişimci, Ankara Ticaret Borsası'nın Et Borsası tesislerinde incelemelerde bulundu ve tesislerde düzenlenen akşam yemeğine katıldı.

ATB Meclis Başkanı Erol Gemalmaz'ın başkanlığında gerçekleştirilen ziyarete ve akşam yemeğine ATB Meclis Üyeleri de katıldı.

ATB Meclis Başkanı Erol Gemalmaz, programın önemini şu şekilde değerlendirdi:

“Biz iş adamları olarak dünyada 5 kıtada iş yapıyoruz. İş yaparken de gittiğimiz ülkelerde bizim dili-

mizi bilen, anlaşabileceğimiz insanlara ihtiyaç duyuyoruz. Türkçe Konuşan Girişimciler Programını, 2005 yılından itibaren Dışişleri Bakanlığımızın işbirliği ile düzenliyoruz.

Bu programa, bugüne kadar, Balkanlar' dan, Kafkaslar' dan, Orta Asya' dan ve Ortadoğu' dan, bu konuklarımızla birlikte toplam 600 değerli girişimci kardeşimiz, dostumuz katılmış ve büyük ailemizin güçlenmesine katkıda bulunmuştur. 600. katılımcı bu programda aramızda bulunuyor. Birçoğu muhakkak daha önce Türkiye'yi görmüş, burada eğitim almış veya iş yapmışlardır. Ama şimdi bugünkü Türkiye dünkünden farklı. Türkiye bugün, bütün bu bölgenin parlayan yıldızı.”

Özel sektörün dinamizmi

Türkiye'nin bundan yüz yıl önce yok olmasının beklendiğini ama “yüz yıl önce, yok olması beklenen Türkiye, bugün dünya aktörü

ATB Et Borsa'sında tam otomasyona geçildi...

Ankara Ticaret Borsası, Et Borsası'nda tam otomasyona geçildi. Sistemin tanıtımı amacıyla düzenlenen toplantıya katılan ATB Başkanı Yavuz, “sistem, işleyişi hızlandıracak, tam anlamıyla kayıp ve kaçağı önleyecektir” dedi.

Sistem ile, borsaya satılmak üzere gelen etin, kayıt altına alındığını ve borsada satışı yapıldıktan sonra teslimat aşamasına kadar kayıtlarının izlendiğine dikkat çeken Yavuz, “sisteme dahil olmayan etin, satış salonu girmesi ve işlem görmesi tam otomasyon sistemi ile engellenmiştir. Bu sistem, kayıp ve kaçağı tamamen ortadan kaldıran bir uygulamayı da getirmiştir. Sistem, işleri hızlandıracak ve tesislerden yararlanan esnafımıza kolaylıklar sağlayacaktır” dedi.

AT Yönetim Kurulu Üyelerinin de katıldığı Tam Otomasyon sisteminin tanıtımından sonra, tesislerden yararlanan esnafın sistemin işleyişi ile ilgili soruları cevaplandırıldı.

haline geldi. Türkiye ekonomisi küresel krizi arkada bırakmıştır. Bunu, kamu harcamalarıyla değil, özel sektörün dinamizmi ile başardık” dedi.

Gemalmaz açıklamalarını şöyle sürdürdü:

“Türkiye; Balkanlardan, Ortadoğu’ya kadar uzanan bölgede, özel sektörün en gelişmiş ülkesidir. Bugün 700 milyar doların üzerindeki milli geliri ile dünyanın 16. büyük ekonomisi olan Türkiye, “Özel Sektör Eliyle Kalkınma” modelinin bölgesindeki öncüsü, Üst Kuruluşumuz, TOBB ise bu kalkınmanın lokomotifi olan Türk özel sektörünün çatı kuruluşudur.

Sizleri ağırlamaktan büyük bir mutluluk duyuyoruz

Geniş bir coğrafyada yaşayan, dostlarımızla tanışmaktan ve birlikte çalışmaktan, büyük mutluluk duyuyoruz. Buldukları ülkelerde, başarılı birer iş insanı olmalarını çok önemsiyoruz.

Konuklarımızla, ekonomik olarak güçlenmeniz için yardım ve işbirliği projeleri geliştirmeye hazırız. Bu genç girişimcilerin, ticari kapasitelerini geliştirme çabalarına destek vermek, hem yürekten gelen arzumuzdur, hem de bunu onurlu bir görev saymaktayız.”

23 ülkeden 46 girişimci

16. Türkçe Konuşan Girişimciler Programı kapsamında Ankara’ya gelen 46 girişimcinin ülkeleri ise şöyle:

Afganistan, Almanya, Arnavutluk, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Gürcistan, Irak, İran, Karadağ, Kazakistan, Kırgızistan, Kosova, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Makedonya, Özbekistan, Romanya, Rusya Federasyonu, Tacikistan, Türkmenistan, Ukrayna-Kırım ve Yunanistan.

Oda ve borsa başkanları ATB tesislerini ziyaret etti

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı Doğu ve Güney Doğu Anadolu Bölgelerinin oda ve borsa başkanları Ankara Ticaret Borsası’nın (ATB) Et Borsası’nı ziyaret ettiler. ATB Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz’un tesisler hakkında bilgi vermesi ve tesislerin işleyişi ile açıklamalarının ardından oda ve borsa başkanlarına ATB Et Tesislerinde bir öğlen yemeği verildi.

ATB Et Borsası tesislerine yapılan ziyarete TOBB Yönetim Kurulu üyeleri de iştirak etti.

Öte yandan, Ankara Ticaret Borsası tarafından yapıımı tamamlanan Et Borsası ve Ahiboz’daki tesisleri, Polatlı Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı ve LİDAŞ Başkanı Yahya Toplu, Polatlı Ticaret Borsası Meclis Başkanı Cemalettin Evirgen, Yönetim Kurulu Üyesi Ali Şeren ve Hayman Ticaret Borsası Yönetim Kurulu başkanı Servet Özer tarafından ziyaret edildi.

ATB Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz’dan tesislerin işleyişi hakkında bilgi alan heyet üyeleri, ATB’nin Ahiboz’daki laboratuvarında incelemelerde bulunarak satış salonunun işleyişini deneyerek gördüler. Heyet üyeleri, ATB’nin gerçekleştirmiş olduğu tesislerin çağdaş borsacılık için çok önem taşıdığına dikkat çekerek, tesislerin yapımında emeği geçen ATB Yönetim Kurulu ve Meclis üyelerine teşekkür ettiler.

ATB Komiteler Müşterek toplantısı yapıldı

Dr. Özcan: Ortadoğu'da kilit sorun Suriye krizi

Ankara Ticaret Borsası'nın (ATB) Komiteler Müşterek Toplantısı yapıldı. ATB Başkanı Faik Yavuz'un açış konuşmasıyla başlayan toplantıya katılan TEPAV Araştırmacısı Dr. Nihat Ali Özcan Suriye konusunda bir konferans verdi.

Yavuz'un sözleri

ATB Başkanı Faik Yavuz, ABD ve Avrupa Birliği ülkelerinin içine düştükleri 2008 krizinden aradan geçen yıllara karşın henüz kurtulamadıklarını söyledi. ABD'de başlayan ve küresel bir kriz haline dönüşen "Finansal Krizin" özellikle Avrupa Birliği ülkelerini sarstığına dikkat çeken Yavuz şunları söyledi:

"Finansal krizin etkilerini en çok Avrupa Birliği ülkeleri çekmektedir. AB üyesi, Yunanistan, İtalya, İspanya, Portekiz gibi ülkelerin yaşadıkları ekonomik kriz, son zamanlarda İngiltere ve Fransa'ya da içine alarak çok geniş bir alana yayılmıştır. Türkiye'nin dış ticaretinin yaklaşık yüzde 60'ını gerçekleştirdiği bu ülkelerdeki sıkıntılı durum, Türkiye'nin de dış pazarında bir daralmaya neden olmuştur. Ancak, Türk Girişimcilerin yeni ihracat ülkelerine ulaşmaları bugün için sıkıntıya düşmemize engel olmuştur. ABD ekonomisi ise tüm kurtarma çabalarına karşın henüz istenilen düzeye çıkamamıştır. Üstelik ABD'nin Başkanlık seçimi ortamına girmesi de bu olum-

Ankara Ticaret Borsası'nın Komiteler Müşterek toplantısına katılan, TEPAV Araştırmacısı Dr. Nihat Ali Özcan, bir konferans verdi. Suriye konusunda bir konuşma yapan Dr. Özcan, Suriye Krizinin Türkiye üzerindeki etkilerini açıkladı.

Komiteler Müşterek Toplantısının açış konuşmasını yapan ATB Başkanı Yavuz, Orta Vadeli Programı değerlendirerek, ABD ve AB ülkelerinin son ekonomik krizden henüz çıkmadıklarını söyledi.

suz gidişe direk olarak etki etmiş durumdadır”

Konuşmasının ikinci kısmında Türkiye’deki ekonomik gelişmeler hakkında bilgi veren Yavuz sözlerini şöyle tamamladı:

“Bilindiği gibi geçtiğimiz günlerde 2012-2015 Orta Vadeli Program açıklandı. Bu yıl yüzde 3.2 olması planlanan büyüme, önümüzdeki yıl yüzde 4’te kalacak. 2014 ve 2015 yılları için öngörülen büyüme yüzde 5 olarak hesaplanıyor. Cari açıkta bu yolla kısmi bir iyileşme sağlanacak. İşsizlik yatay bir seviye izlerken, Enflasyon yüzde 5.3 düzeyinde tutulacak. Bu yıl 149.5 milyar dolar olması beklenen ihracatın 2015’te 187 milyar doları aşması hedefleniyor. İthalatta ise 239.5 milyar dolar olan dış alımların dönem sonunda 300 milyar dolara yaklaşacağı düşünülüyor, bu tablo da bize önümüzdeki dört yılın oldukça ihtiyatlı geçeceğini gösteriyor.”

Özellikle Suriye konusunun Türkiye’ye bölücü terör örgütü açısından da olumsuz bir yansıması olmaktadır. Askeri ve sivil ölümlerin artması, bölgenin güvenliği bu yansımaların bir sonucudur. Ayrıca mülteci sorunu ve sorunun ideolojik boyutlarını da göz önünde bulundurmakta yarar vardır.

Dr. Özcan’ın konferansı

Komiteler Müşterek toplantısında Arap Baharı ve Suriye konusunda bir konferans veren TEPAV Araştırmacısı Dr. Nihat Ali Özcan, Ortadoğu’da kilit sorunun Suriye olduğuna dikkat çekti.

Arap Ülkelerinde yaşanan ve Arap Baharı olarak adlandırılan olayların temelinde liderlik ve

finansman sorunu ile demokrasi gibi kavramların yattığına dikkat çeken Dr. Özcan, Ortadoğu’da oluşacak yeni düzen için, iyimser ve kötümser yaklaşımlar olduğunu belirtti. İyimser yaklaşım tezi ni ileri sürenlerin, bölgeye barışın geleceğini, refah seviyesinin yükseleceğini ve demokrasinin gelişeceğini savduklarını belirten Dr. Özcan gelişmeleri kötümser değerlendirenlerin en çok siyasal istikrarsızlığın, refahı olumsuz etkileyeceği görüşünü taşıdıklarını söyledi. Temel sorunun kaynak kıtlığı ve yapısal bozukluktan kaynaklandığını belirten Dr. Özcan, bugün yaşananların ideolojik, etnik ve mezhepsel çatışmaları artıracığını belirtti. Siyasal istikrarsızlığın, refahı olumsuz etkileyeceğine de dikkat çeken Dr. Özcan, sorunların derinleştiği uyarısında bulundu.

Bölgesel sorunlar ve Türkiye

Konferansının ikinci kısmında Suriye’de yaşanan iç savaşı ve

Bu durum karşısında Suriye için iki geçerli senaryo yazıldığına işaret eden Dr. Özcan, birinci senaryoda, taraflardan birinin savaşı kazanması durumunda yaşanacak gelişmeleri “rejim, ülke ve toplum bütünlüğünün korunması” olarak değerlendirdi. Dr. Özcan, İkinci senaryo da ise tarafların bir birine üstünlük sağlayamaması halinde çok daha trajik durumların yaşanacağını söyleyerek “bunun sonunda savaş yıllarca sürer ve sonuçta federatif bir yapı oluşur” dedi.

DR. Özcan’ın sunumunu tamamlamasından sonra, konferansı izleyenlerin sorularını cevaplandırdı.

Türkiye’ye etkilerini değerlendiren Dr. Özcan Şu görüşlere yer verdi:

“Bugün Arap ülkelerinde yaşanan durumu, genele uygulamak mümkün değildir. Her ülke için ve her yeni durum için analiz yapmak gerekmektedir. Arap Baharını ve Suriye Krizini ekonomik, güvenlik ve siyasi açıdan değerlendirmekte yarar vardır.

Pazar daralması, ucuz işgücü ve göç, finansal hareketler ve kapanan ulaşım rotaları bu işin ekonomik yönünü oluşturmaktadır. Zayıf ve çöken merkezi hükümetler, istikrarsız yapılaşmalar güvenlik sorunları teşkil etmektedir.

Suriye Krizi

Özellikle Suriye konusunun Türkiye’ye bölücü terör örgütü açısından da olumsuz bir yansıması olmaktadır. Askeri ve sivil ölümlerin artması, bölgenin güvenliği bu yansımaların bir sonucudur. Ayrıca mülteci sorunu ve sorunun ideolojik boyutlarını da göz önünde bulundurmakta yarar vardır.

Bugün Suriye’de neler olmaktadır. Bunun iyi değerlendirilmesi gerekmektedir. Bugün Suriye’de;

- Etnik, mezhepsel dinsel ayrılıklar derinleşirken, mülteci ve göç sorunu yaşanıyor.

- Devlet alt ve üst yapı olarak tam bir çöküş içinde. Halk gelecek

korkusu içinde.

- Yaşanan çatışmalarda, etik ve hukuksal tüm kavramlar unutulmuş durumda.

- Ve tüm bu gelişmeler içinde, ülkeye dışarıdan büyük bir destek sürüyor”

ATB'den, Şereflikoçhisar YİBO'ya giyecek ve kırtasiye yardımı

Ankara Ticaret Borsası Heyeti, bağış öncesi, Şereflikoçhisar Kaymakamı Hasan Kürklü ile Belediye Başkanı Hakverdi Altuğ'u ziyaret ederek, bölgesel sorunlar ve bu sorunların giderilmesi için yapılan çalışmalar hakkında bilgi aldı.

Ankara Ticaret Borsası, her yıl olduğu gibi bu yılda Şereflikoçhisar Yatılı İlköğretim Bölge Okulu öğrencileri tarafından kullanılmak üzere giyecek ve kırtasiye maddelerinden oluşan yardım malzemelerini okul yönetimine teslim etti.

ATB Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz, Yönetim Kurulu Üyeleri Şemsettin Aktuğlu ve Kerim Özgün ile ATB Genel Sekreteri Eyüp Şenol Ömeroğlu tarafından okul yöneticilerine teslim edilen yardım malzemeleri, kaban, eşofman takımı, spor ayakkabısı, bot, pantolon, iç çamaşırı, çorap gibi giyecek malzemeleri ile kalem, kağıt, boya, defter, kalemtraş, çizim takımları,

çeşitli yapıştırıcılar gibi kırtasiye maddelerinden oluştu.

ATB heyeti ayrıca okulda öğrenim gören tüm çocuklara, boş zamanlarını değerlendirmeleri amacıyla çeşitli büyüklükte pazıl hediye etti.

Okul Müdürü, Tekin Tekiner, yapılan yardımlarla, öğrencilerin ihtiyaçlarının çok önemli bir kısmının karşılandığını belirtti. Tekiner, "Ankara Ticaret Borsası'nın yıllardır süren bu yardım geleneği ile okulumuz öğrencilerinin ihtiyaçları karşılanmaktadır. Sayın Başkana, O'nun şahsında Yönetim Kuruluna, Meclis Üyeleri ile ATB camiasını teşekkür ediyoruz" dedi.

Diğer ziyaretler

ATB Heyeti, Şereflikoçhisar' da Kaymakam Hasan Kürklü ve Belediye Başkanı Hakverdi Altuğ'u da ziyaret etti.

Şereflikoçhisar Kaymakamı Hasan Kürklü, ziyarette yaptığı kısa değerlendirmede, özellikle son yıllarda bölgelerinde çok önemli yatırımlar yapıldığını belirterek, "Şereflikoçhisar, bugüne kadar yaşadığı, makus talihini yenmek için var gücüyle çalışmaktadır" dedi. ATB Başkanı Yavuz da yaptığı kısa konuşmada, ilçede özellikle yüksek öğrenim için yapılan yatırımları ilgiyle takip ettiklerini belirtti. Yavuz "yüksek öğrenim gençliği bölgeye önemli bir katkı sağlayacaktır" dedi.

Belediye Başkanı Hakverdi Altuğ da, son yıllarda yapılan yatırımlarla bölgeden göçün önlendiğini ve yakın bir gelecekte geriye dönüşün başlayacağına inandıklarını açıkladı. Göreve geldiklerinde birkaç fabrikanın yer aldığı bölgede, hızlı bir gelişme yaşandığına dikkat çeken Altuğ, "birçok kuruluş bölgemizde yatırım yapmak üzere çalışmalara başladı. Yapılacak tesislerle istihdam soru-

nunu önemli ölçüde çözeceğimize inanıyoruz" dedi.

Altuğ, yüksek öğrenim gençliğinin Şereflikoçhisar' a yeni bir soluk ve dinamizm getirdiğine dikkat çekerek "ilçemize gelen tüm öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere yoğun bir çalışma içindeyiz" şeklinde konuştu.

ATB Başkanı Faik Yavuz da, Şereflikoçhisar'ın bir hemşehrisi olarak yapılan çalışmalarını yakından takip ettiğini, özellikle son yıllarda ekonomik ve sosyal alanda yapılan

çalışmaların şehrin çehresini değiştirdiğini belirtti. Yavuz, ilçeden göçün durmasının çok sevindirici olduğunu belirterek "öyle ümit ediyorum, şu anda başlatılan yatırımların tamamlanmasıyla birlikte bir geri göç yaşanacaktır. İlçe olarak şimdiden bunun hazırlıklarına başlamalıyız" dedi.

ATB Heyeti, Kaymakam Hasan Kürklü ile Belediye Başkanı Hakverdi Altuğ'a, günün anısına istinaden el işi işlemeli birer tabak hediye etti.

ATB ülkemizde lisanslı depoculuk sisteminin uygulamaya geçirilmesine öncülük ediyor

Ülkemizde uzun yıllar ertelenmesi nedeniyle yapısal hale gelen sorunların çözümüne yönelik her alanda önemli değişikliklere gidilmektedir. Bu çalışmalar sonucunda, kangren haline gelmiş birçok sorun çözüme kavuşturulmuştur. Halkımızın yaşamını kolaylaştıracak çözümler ortaya konulmuştur. Ekonomide bir dinamizm, canlılık ve güven ortamı oluşturulmuştur. Ekonomideki iyileşmeler, gündelik hayata yansımaya başlamıştır. Tüccarımız, sanayicimiz, ihracatçımız, bankacımız, üreticimiz, çalışanımız, kısaca halkımız geleceğe daha güvenle bakar hale gelmiştir.

Böylece, global ölçekte yaşanan önemli ve hızlı değişim ve

Eyüp Ş. ÖMEROĞLU
ATB Genel Sekreteri

gelişmelere ülkemizin ayak uydurabilmesi ve rekabet imkanlarının artırılması için gerekli yenileme ve dönüşüm başarıyla başlatılmıştır ve devam edilmektedir. Atılan adımlar, Avrupa Birliği'ne entegrasyon sürecini de kolaylaştıran gelişmelerdir.

Bu çerçevede, ürün piyasalarının geliştirilmesi ve buna yönelik alt yapının oluşturulması da hükümetin üzerinde hassasiyetle durduğu konular arasında yer almaktadır.

Bilindiği üzere, ürün piyasalarımızın başta AB olmak üzere, gelişmiş ülkeler gibi sağlam ve dinamik bir yapıya kavuşturulabilmesi bakımından üretimden tüketime kadar olan tüm safhalarda birbiri-

ni destekleyecek ve tamamlayacak şekilde gerekli çağdaş kurumların oluşturulması zorunluluğu bulunmaktadır.

Lisanslı depoculuk sistemi, bu anlamda, tarım ürünlerine dayalı ticareti kolaylaştıran, pazar alanını genişleten, ürün piyasalarının gelişmesine ve bu piyasalarda fiyat istikrarına katkı sağlayan ve sanayicinin üretim için gereksinim duyduğu hammaddeyi tedarik etmesini kolaylaştıran önemli bir kurumsal alt yapıdır.

Ancak, ne yazık ki gerekli hukuki, kurumsal ve teknik alt yapının oluşturulamaması, geleneksel standart dışı depolama alışkanlığının sürdürülmesi, fiziki mal değişimi olmaksızın mülkiyetin kolayca ve masrafsızca devrine imkân veren “ürün senedi” kullanımının yaygınlaştırılmaması gibi nedenlerle dünya ekonomisindeki gelişmelere paralel olarak lisanslı depoculuk sistemi bugüne kadar ülkemizde kurulup istenilen düzeye getirilememiştir.

Ülkemizde 2003 yılında başarıyla tamamlanan “Ürün Borsalarının Geliştirilmesi Projesi” kapsamında, lisanslı depoculuk sisteminin oluşturulmasına yönelik alt yapı çalışmaları tamamlanmıştır. Verilen eğitimlerle bu alanda bir vizyon oluşturulmuş, pilot olarak seçilen pamuk ve buğday ürünlerinde standart geliştirme çalışması yapılmış, bazı ticaret borsalarımız laboratuvar, bilgi işlem, depo, satış salonu gibi yatırımlara başlamışlar ve önemli bir kısmı hizmete açılmıştır. En önemlisi de lisanslı depoculuk alanındaki mevzuat boşluğunu doldurmak amacıyla hazırlanan “Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanun Tasarısı” TBMM. Genel Kurulunda 10 Şubat 2005 tarihinde 5300 sayılı Kanun olarak kabul edilmiş ve Resmi Gazete’nin 17 Şubat 2005 tarihli ve 25730 sayılı nüshasında yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılmış olan bu düzenlemeler sonucunda bu gün itibarıyla Türkiye Odalar ve Borsalar Bir-

liği ve Toprak Mahsulleri Ofisi Ortaklığı olan LİDAŞ kurulmuş ve Lisanslı depoculuk lisansı almıştır. Özel sektörden bu alana girmek için kurulan birkaç şirket ise lisans alma aşamasına gelmiştir. Ancak sistemin gerektirdiği tüm bileşenlere sadece hububat ve bakliyat alanında kendi imkanları ile sahip olan kurumlar, Ankara ve Polatlı Ticaret Borsalarıdır. Lüleburgaz, Ünye ve Düzce Ticaret Borsaları da yaptıkları depoların lisansını almışlardır. Ankara Ticaret Borsası Lisanslı depoculuk sisteminin bütün ülkede tanınip yerleşmesi için bünyesinde teknik ve akademik bir yetenek oluşturmaya çalışmakta ve bu imkanlarını kamu ile paylaşmaktadır.

Sistem neler getiriyor ?

Dünyada sağlıklı bir şekilde işleyen lisanslı depoculuk sistemlerine baktığımızda, sistemin; geliştirilmiş ve genel kabul görmüş ürün standartları, laboratuvar/referans laboratuvar organizasyonu, sistem

araçları arasında uygun bilgi iletişim ağı, güvenilir ve cazip lisanslı depolar, ürün senedinin alınıp satıldığı ve alt yapısı tamamlanmış borsalar ve KDV'den arındırılmış ürün senedi ticareti gibi unsurlar üzerine kurulu olduğu görülmektedir. Ayrıca, tarım ürünlerinin ihraç ve ithalatına ilişkin istikrarlı bir dış ticaret rejiminin bulunması ve tarım ürünlerinin fiyatlarının müdahale olmadan serbest piyasa koşullarında oluşması da bu sistemin işleyişini destekleyen unsurlar olarak ortaya çıkmaktadır.

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu, bu hususlar gözetilerek hazırlanmıştır. Sağlıklı işleyen bir lisanslı depoculuk sisteminin sahip olması gereken unsurlara Kanunda yer verilmiştir.

Lisanslı depoculuk sistemi içerisinde, depolanmaya uygun nitelikteki hububat, bakliyat, pamuk, tütün, fındık, yağlı tohumlar, bitkisel yağlar, rafine şeker ve bunlar gibi standardize edilebilen temel ve işlenmiş tarım ürünleri sağlıklı bir şekilde depolanabilecektir.

Sistemin hayata geçirilmesiyle; gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, bu ürünlerin lisanslı depolarda güvenli şekilde muhafaza edilmesi, ürün senedi vasıtasıyla ticari meta haline dönüştürülüp ürün ihtisas borsalarında ulusal ya da uluslararası düzeyde pazarlanması, hasat dönemlerinde tarım ürünlerindeki arz yığılması nedeniyle oluşan fiyat düşüşlerinin önlenmesi ve piyasanın dengelenmesinde ürün sahiplerine daha ucuz kredi olanaklarının sunulması sağlanacaktır. Böylece üreticimiz, elde ettiği ürününü lisanslı depoya koyarak, piyasalarda fiyatları takip edip, kendince fiyatların uygun olduğu bir dönemde ürününü satabilecek, bu arada isterse ihtiyacı olan finansmanı ürünü karşılığında aldığı ürün senedini bir finans kuruluşuna rehin ederek rahatlıkla krediyle karşılayabilecektir.

Bu durum, finans kuruluşları ve sigorta sektörü açısından yeni iş alanları doğuracaktır. Finans kuruluşlarının toplamış oldukları mevduatın reel sektöre kullanılması da mümkün olacaktır.

Ürünün kalitesinin belirlenmesi ve sınıflandırılması yetkili sınıflandırıcılar tarafından yapılacaktır. Bunların analiz sonuçları üzerinde ihtilaf ortaya çıktığında da, referans laboratuvarlar devreye girecektir. Dolayısıyla, alıcı ve satıcı arasındaki bu konudaki bazen keyfiliğe kaçan uygulamalar ortadan kalkacaktır. Üretici de, satıcı da ürünün kalitesine uygun olarak alınıp satıldığından emin olacaklardır. Bu yolla, kaliteli ürün ile düşük kaliteli ürün birbirinden ayrıştırılabilecek, kaliteli ürün daha yüksek fiyattan işlem göreceğinden, üreticinin kaliteli üretime yönelmesi mümkün olacaktır.

Açıklanan bu hususların bütün örneklerini bugün Ankara Ticaret Borsası uygulamasında görebilmekteyiz. Çünkü Ankara Ticaret Borsası; artık hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar alanında 30.000 tonluk lisanslı depoyu, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nca lisanslan-

mış ve uluslararası denetime açık hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar teknolojileri laboratuvarlarını, 5174 ve 5300 sayılı yasalarda düzenlenen ulusal düzeyde ürün ihtisas borsacılığı yapma yetkisini ve gerek ürünlerin gerekse ürün senetleri ile alivre sözleşmelerinin alınıp satılmasının yapılacağı her türlü elektronik donanıma sahip satış salonunu sistemin ve sektörün hizmetine sunmuş bulunmaktadır. Sistem bütünüyle çalışmaya başlamış olup, ihdas edilen ürün senetlerinin hem devirleri, hem de bankalara rehin edilerek krediye dönüştürülme örnekleri çokça gerçekleştirilmiştir. Bunun sonucu olarak Ankara Ticaret Borsası sahip olduğu donanım ve ekipman ile elde ettiği tecrübeyi, sistemin anlaşılıp yerleşmesi için istekli, meraklı ve ilgililerle paylaşmaktadır.

Ayrıca, bu sistem içerisinde tarafların hak ve menfaatleri birbirini destekleyen ve tamamlayan mekanizmalarla garanti altında alınacaktır. Her şeyden önce, lisanslı depo tesisleri ve depolanan ürünlerin sigortalanması zorunluluğu getirilmiştir. Lisanslı depoculuk lisansı almak için müracaat eden-

lerden, depolama kapasitesinin % 15'inden az olmamak üzere belirlenecek tutarlarda teminat alınacaktır. Bunun yanı sıra, mudi zararlarını tazmin etmek üzere, tüzel kişiliği haiz bir fon kurulmuştur. Fona başlangıç geliri olarak, Devlet kaynaklarından 2 milyon TL sermaye konulmuştur. Fonun diğer ana gelirleri; lisanslı depoculuk hizmet bedelinin binde beşi, ürün senedi tescilinin yüzde onu, ürün senedi alım satımının binde yarımı oranındaki kesintilerden oluşmaktadır. Ürün senetlerine ilişkin, ürünün lisanslı depodaki mevcudiyeti, tescil, devir, bedelinin ödenmesi ve üçüncü şahısların haklarının korunmasında da lisanslı depo işletmesinin sözleşme yaptığı borsanın gözetim ve garantisi vardır.

Daha da önemlisi; lisanslı depolar, ürün ihtisas borsaları ve bu Kanun kapsamında lisans alan diğer kişi ve kuruluşlar, kamunun yakın gözetim ve denetimi altındadır. Görüldüğü üzere, sistem tüm yönleriyle güvenceye bağlanmıştır.

Lisanslı depoculuk alanında faaliyet gösterecek işletmeler özellik arz eden şirketler olarak nitelendirilmiş ve bu işletmelerin kuruluşları belirli prosedüre bağlanmıştır. Kanuna göre, lisanslı depo işletmesi, anonim şirket şeklinde kurulacak ve ayrıca, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'ndan, lisanslı depoculuk faaliyet izni alacaktır. Bu işletmeler ayrıca, depolama kapasitesine göre en az 1 milyon TL ödenmiş sermayeye sahip olma, depo kapasitesinin ürün rayiç bedelinin % 15'inden az olmamak üzere teminat, işletme tesislerinin ve depolanan ürünlerin sigorta zorunluluğu ve ilgili borsa ile sözleşme yükümlülüğü gibi şartları yerine getireceklerdir.

Diğer yandan, kayıt dışılık ülkemizde önemli bir ekonomik sorundur. Bu sorunun aşılması için ciddi tedbirler alınmaya başlanmıştır. Lisanslı depoculuk sistemi bu sorunun aşılmasında ciddi bir katkı

sağlayacaktır. Tarımsal ürün ticaretimizdeki kayıt dışılık asgariye incek, devletimizin daha sağlıklı tarımsal üretim ve destekleme politikaları geliştirmesi mümkün olacaktır.

Lisanslı depoculuk sisteminin hayata geçirilmesiyle, gelecek vadelerde ürün fiyatlarının oluşumunu sağlayarak, üretici ile sanayicilerimizi fiyat risklerinden korumayı amaçlayan vadeli işlem ve opsiyon borsalarının önemli bir altyapı eksikliği de giderilmiş olmaktadır. Bu borsalar ile ürün borsalarının temel bir kurumsal alt yapısını oluşturan lisanslı depoculuk sistemi; yatırımcılar için döviz, altın, hisse senedi ve faizin yanı sıra yeni bir alternatif yatırım alanına kavuşma imkanını verecektir. Bu gelişme, borsaların etkin çalışmasını ve ürün borsalarının mali derinlik kazanmasını mümkün kılacaktır. Ayrıca, mali derinliğe bağlı olarak, sınırlı sayıdaki piyasa aktörünün fiyatları bozucu davranışları ortadan kaldırılacak ve üreticimizin hak ettiği bedeli elde etmeleri mümkün olacaktır.

Yukarıda sayılan bu hedefler, bir ülkenin tarım sektörüne ve ticaretine köklü değişim ve dönüşümleri öngörmekte olup; başarılması kolay olamamaktadır. Başta ABD olmak üzere birçok gelişmiş ülkede uzun sürelerden sonra lisanslı depoculuk sistemi sağlam şekilde oluşturulabilmiştir. Ancak sistemin başarılmasından sonra, o ülkenin tarımsal üretim ve ticaretinde, istihdamında, dünya ticaretinde rekabet edebilirliğinde, milli gelire katkısında ve buna bağlı olarak vergi hasılatında çok büyük artışlar sağlanmıştır. Zaten günümüzde bu sistemi kuramayan ülkeler, içinde bulunduğumuz küresel ekonomik düzende, bu sistemi kuran gelişmiş ülkelerin pazarı haline gelmekte, tarım ürünlerinin üretim ve ticaretinden aldığı pay gittikçe azalmaktadır.

Sonuç olarak: 17 Şubat 2005 tarihinde yürürlüğe giren Tarım

Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunuyla kısaca; ülkemizde eksikliği hissedilen lisanslı depoculuk sisteminin kurulması, tarım ürünlerinin standartlara göre ürün senetleri üzerinden alınıp satılması, ürünlerin sigorta edilmesi, oluşturulan Tazmin Fonu vasıtasıyla mudi menfaatlerinin güvence altına alınması, lisanslı depo teminatına bağlanması, ürün ticaretinde borsa garantisi getirilmesi, elektronik ürün ticaretine geçilmesi ve ihtilafların çözümünde bilirkişi ve tahkim yolunun kullanımı gibi temel yenilikler getirilmiş ve böylece sistemin işletilmesine yönelik ana düzenlemeler tamamlanmıştır. Lisanslı depoculuk alanında gerekli hukuki düzenlemelerin yapılması tek başına yeterli görülmemektedir. Ayrıca, bu kuruluşların faaliyet ve gözetiminde kamu güvenini, istikrarı ve rekabeti koruyacak Devlet organizasyon ve kurumsal kapasitesinin tesis edilmesine, üretici ve sanayicimizin sistemin işleyişi ve faydaları konusunda eğitilmesine de ihtiyaç bulunmaktadır. Özellikle eğitim ve sistemin tanıtımı konusunda, medya kuruluşlarımızın verecekleri destekler önemli görülmektedir.

Ülkemizde sistemin oturabildiği ölçüde hububat ve bakliyat mamülleri işleyip pazarlayan sanayicimiz nitelikli tedarik sorunu yaşamayacak,

Kesin ithalatçısı olduğumuz yağlı tohumlar ve pamukta yaşanan yıllık fiyat dalgalanmalarının olumsuz etkileri minimize edilecek,

Fındık borsasının Hamburg'tan Ordu-Giresun'a taşınması arzumuz gerçekleşecek,

Üretim miktar ve kalitesi itibarıyla söz sahibi olduğumuz kuru kayısı, kuru üzüm, kuru incir gibi ürünlerin dünya pazarlarında çağdaş yöntemlerle pazarlanması mümkün olacaktır.

Bu sonuçların her ürün bazında nasıl gerçekleşeceğini gelecek sayılarımızda paylaşacağız.

Borsavizyon 100. Sayı

İlk sayısı 1988 yılının mayıs ayında yayınlanan Borsavizyon Dergisi, 100. sayısına ulaştı. O günün koşullarında hazırlanan ve ofset tekniğiyle basılan Borsavizyon'un ilk sayısında, dönemin Devlet Bakanı Mehmet Ezarar, Maliye ve Gümrük Bakanı Ahmet Kustcebe Alptemoçin, Sanayi ve Ticaret Bakanı Sükrü Gürür ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Altı Coşkun'un birerer mesajlarına yer verilirken, yine dönemin Yönetim Kurulu Başkanı Cevat Bingöler ile Meclis Başkanı Evol Gemalmaz'ın birlikte kaleme aldıkları baş sayısına yer verilmişti.

İlk başyazı

Borsavizyon'un ilk sayısında yayınlanan başyazıda, derginin çıkış amacı ve zorlukları şöyle dile getiriliyordu:

"Günümüzde haberleşmenin büyük önem taşıdığı bir gerçek. Pekçok kurum ve kuruluş varlıklarını duyurmak, geniş kitlelere ulaşılarak kendilerini tanıtmak, sorunlarını anlatmak; hak ve çıkarlarını dile getirerek savunmak istiyor ve arzularını yayın yoluyla gerçekleştirmeye çalışıyor.

Elinizdeki dergi bu anlayış ve olgunun ilk ürünü. Gerçekten de Ticaret borsalarımız hem kavram hem işlevleri bakımından yeterince bilinmiyor. Borsacılığın ticari hayatımızdaki yeri, fonksiyonları ve yararları hakkında kamuoyu habersiz. Daha da önemlisi gerek üyelerimiz gerekse üreticilerimiz kendi öz kuruluşlarından bu nedenle uzak. Oysa Borsacılığın onlara ve dolayısıyla ülkemiz ekonomisine sağlayabileceği pekçok yarar var.

Bu bakımdan Borsamız dergisinin temel amacı Ticaret Borsalarının varlığının bilinmesine, borsacılığın yararlarının anlaşılmasına katkıda bulunmak olacaktır. Amacına ulaşmada, ülkemizdeki Borsalarımızın her kademedeki yönetici ve görevlilerinin yardım ve ilgilerine büyük ihtiyacımız olacaktır. Buradan, Borsacılığa yıllarca inanarak gönül vermiş tüm ilgililere çağrıda bulunarak görüş ve düşüncelerine dergimizde yer vermekten büyük zevk duyacağımızı belirtmek istiyoruz.

Öte yandan Dergimizi değerli Bilim adamlarımızın fikirleriyle zenginleştirme gayretinde olacağız. Her sayımızda, bir taraftan ekonomik konularda yazılar yayınlarken, diğer taraftan kotasyon maddelerimizin hemen tamamını oluşturan tarım ürünleri ve hayvancılık alanlarında, üyelerimizi, üreticile-

rimizi aydınlatıcı, kamuoyunu bilgilendirici uzman görüşlerine yer vereceğiz.

Borsamız dergisinde, ticari, mali mevzuatla birlikte hepimizi yakından ilgilendiren, S.S.K., Bağ-Kur vb. konulardaki idari ve hukuki düzenlemelere yer ayırmak bir başka görevimiz olacaktır.

Yayın öncesinde danışıp konuştuğumuz uzmanlar Dergi çıkarmamızın güçlüklerini dile getirerek, bu iş için profesyonel, deneyimli bir kadroya olan ihtiyacı vurguladılar. Şimdilik bu olanaktan yoksunuz. Bu nedenle görülebilecek eksikliklerimizin hoşgörüsüyle karşılanacağına ümit ediyoruz.

Bakanların başarı mesajları

Devlet Bakanı Mehmet Yazar, Maliye ve Gümrük Bakanı A. Kurtcebe Alptemuçin ile Sanayi ve Ticaret Bakanı Şükrü Yürür'de BORSAVİZYON'un yayınlanması dolayısıyla ATB Yönetim Kurulu Başkanlığına birer başarı mesajı göndererek şunları belirtiyorlardı:

Mehmet Yazar

"Ankara Ticaret Borsamızın dergi çıkarma kararını takdirle karşıladığımı belirtmek isterim.

Derginizin, geçmişte Başkanlığımı yapmaktan her zaman

büyük onur duyduğum Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğimizin önemli bir uzvu olan Ticaret Borsalarımızın sesini duyurulmasında önemli ve yararlı hizmetler göreceğine inanmaktayım.

Öte yandan yayın yoluyla gerçekleştirilecek bilgilendirme ve yönlendirme sonucunda Borsalarımız arasında esasen var olan işbirliği ve yakınlaşma daha da artacak, bu durum tüm Borsa üyelerinin, üreticilerimizin ve genelde ülke ticaretimizin hayrına sonuçlar doğuracaktır.

Dergiye başarılar dilerim."

Alptemuçin'in mesajı

"Günümüzde ekonomik ve ticari yaşam bütün dünya ülkeleri için büyük önem taşımaktadır. Bu alanda idarece alınan tedbirlerin, mevzuatla ilgili yapılan düzenlemelerin ilgililere duyurulması ve getirilecek yorumlarla konulara açıklık kazandırılması ise fevkalade önemli ve yararlı olmaktadır.

Ankara Ticaret Borsamızca yayınlanacak derginin, bu husus dikkate alındığında değerli katkılarda bulunacağına olan inancımı belirtmek isterim.

Öte yandan Bakanlığımız stopaj kaçaklarının önlenmesinde Ticaret Borsalarına önemli görevler veren yeni bir uygulamayı başlatma kararındadır. Söz konusu uygulama ile birlikte Ticaret Borsalarımızla Bakanlığımız arasında esasen var olan yakın ilişki, daha da gelişecek ve Ticaret Borsalarımız gerçek fonksiyon ve hüviyetlerine kavuşarak güçleneceklerdir.

Bu düşünce ve inançla Ankara Ticaret Borsasının yöneticilerini bu hayırlı teşebbüslerinden ötürü kutlar, başarılar dilerim."

Yürür'ün sözleri

"Ticaret Borsalarımız serbest rekabet ilkelerine dayalı pazar ekonomisinin hayatiyet kazandı, bu

kavramın elle tutulur, gözle görülür hale geldiği kamu kurumlarıdır. Bir ülkenin iç ticaretinin düzenli ve sağlıklı bir şekilde yürütülüp geliştirilmesinde, Borsalarımızın önemli fonksiyonları vardır.

Bu nitelikleriyle Bakanlığımın bir parçası saydığım Ticaret Borsalarımızın gelişip güçlendirilmesinde, kamuoyunun aydınlatılıp bilinçlendirilmesinde derginin önemli katkılar sağlayacağına olan inancımı belirtmek isterim.

Bu yararlı teşebbüsünden dolayı Ankara Ticaret Borsamızın yöneticilerini ve emeği geçen görevlileri kutlar, başarılar dilerim."

Coşkun'un mesajı

Dönemin TOBB Başkanı Ali Coşkun da, ATB'ye gönderdiği mesajda, "camiamız yeni bir sese kavuştu" diyerek, görüşlerini şu şekilde dile getiriyordu:

Ankara Ticaret Borsamızca yayınlanmaya başlayan dergi vesilesiyle duyduğum kıvancın hazzını tüm borsacı arkadaşlarımla paylaşmakta olduğumu belirtmek isterim. Böylece hür teşebbüs camiamız yeni bir sese kavuşmuş oluyor.

Gerçekten de birçok odamızca bu alanda yararlı faaliyetler sürdürülürken, borsalarımız gerek üyelerine oluşmada, onların dertlerini dile getirmede; gerekse kamu oyunu aydınlatmada imkânlarını bu yönde değerlendirememiştir. Dergi bu arzuya ulaşmakta ve ticaret borsalarımızın tanıtılıp, borsacılık çalışmalarının

açıklanmasında önemli bir boşuğu doldurmuş olacaktır.

Bu hayırlı ve yararlı teşebbüslerinden ötürü Ankara Ticaret Borsasının değerli yöneticilerini kutlar, çalışmalarında başarılar dilerim.

Yavuz'un sözleri

Borsamızın faaliyetlerine ilişkin haberlerin yanı sıra tarım ve hayvancılık konusunda araştırmalarıyla tanınan bilim adamlarının makalelerine de yer verilen BORSAVİZYON Dergisi, aradan geçen 24 yıllık süreçte 100 kez

okuyucuları ile buşma başarısını gösterirken, ATB Yönetim Kurulu Başkanı Faik Yavuz da dergimize yaptığı açıklamada şu görüşlere yer verdi:

"BORSAVİZYON Dergisi, borsacılık faaliyetlerin yaygınlaşmasında ve hür teşebbüs camiasının sesini duyurmada çok önemli bir işleve sahiptir. Bu nedenle, dergimizin hazırlanmasında, yayınlanmasında ve sizlere ulaşmasında bugüne kadar emeği geçenlere teşekkür ediyorum. Bugüne kadar bu işlevini başarıyla sürdürmüş ve tarım ve hayvancılık sektörlerinde haklı bir yere sahip olmuştur."

Et ve et ürünlerine farklı hayvan türleri karıştırılmayacak

Çiğ et, kıyma, hazırlanmış et karışımları ve et ürünlerinde, farklı hayvan türleri karıştırılmayacak. Çiğ et, kıyma, hazırlanmış et karışımları ve et ürünlerinde, farklı hayvan türleri karıştırılmayacak. Sadece üretim teknolojisi gereği kanatlı Eti ürünlerine kırmızı et veya yağı karıştırılabilecek. Düzenleme 3 ay sonra yürürlüğe girecek.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın Türk Gıda Kodeksi Et ve Et Ürünleri Tebliği Resmi Gazete'de yayımlandı. Tebliğ ile çiğ et, kıyma, hazırlanmış et karışımları ve et ürünlerinin tekniğine

uygun olarak üretilmesi, ambalajlanması ve piyasaya arzına ilişkin hususları belirlendi. Tebliğ, çiğ et, kıyma, hazırlanmış et karışımları ve et ürünlerini kapsayacak. Tebliğ, et özütleri, eritilmiş hayvansal yağ, donyağı tortusu, jelatin, tuzlanmış veya kurutulmuş kan, tuzlanmış veya kurutulmuş kan plazmasını kapsamayacak.

Farklı hayvan türlerine ait etler karıştırılmayacak

Tebliğ ile çiğ et, kıyma, hazırlanmış et karışımları ve et ürünlerinde farklı hayvan türlerine ait etlerin karıştırılarak elde edilmesine yönelik genel hükümler belirlendi. Buna göre büyükbaş ve küçükbaş hayvan etleri birbirleriyle karıştırılabilecek. Kanatlı hayvan türlerinden elde edilen etler birbirleriyle karıştırılabilecek. Bu durumlar

dışında farklı hayvan türlerine ait etler birbirleriyle karıştırılmayacak. Ancak sadece üretim teknolojisi gereği kanatlı Eti ürünlerine kırmızı et veya yağı karıştırılabilecek. Bu Tebliğ kapsamındaki ürünlerin üretiminde mekanik olarak ayrılmış etler kullanılmayacak.

Döner deyip geçilmeyecek

Döner piyasaya sunuluş şekline göre; yaprak döner, kıyma döner ve karışık döner olarak sınıflandırılacak. Yaprak döner, üretiminde kırmızı et olarak sadece yaprak haline getirilmiş çiğ kırmızı etin kullanıldığı döneri; kıyma döner, üretiminde kırmızı et olarak en çok yüzde 90 oranında kıymanın ve en az yüzde 10 oranında yaprak haline getirilmiş çiğ kırmızı etin kullanıldığı döneri; karışık döner, üretiminde kırmızı et olarak en az yüzde 60 oranında yaprak haline getirilmiş çiğ kırmızı et ve en çok yüzde 40 oranında kıymanın kullanıldığı döneri ifade edecek.

Kanatlı Eti döneri piyasaya sunulmuş şekline göre üretiminde kanatlı Eti olarak sadece yaprak haline getirilmiş çiğ kanatlı etinin kullanıldığı döneri yaprak kanatlı Eti döneri ile üretiminde kanatlı Eti olarak en az yüzde 60 oranında yaprak haline getirilmiş çiğ kanatlı etinin ve en çok yüzde 40 oranında kanatlı kıymanın kullanıldığı karışık kanatlı Eti döneri olarak ikiye ayrılacak.

Et ve et ürünlerine bozulmayı baskılayacak işlem ve madde uygulanmayacak-

Tebliğ ile çiğ kırmızı et, çiğ kanatlı Eti, kıyma, hindi kıyma, hazırlanmış kırmızı et karışımları ve hazırlanmış kanatlı Eti karışımları ürün özellikleri de belirlendi. Çiğ kırmızı et, çiğ kanatlı Eti, kıyma, hindi kıyması, hazırlanmış kırmızı et karışımları ve hazırlanmış kanatlı Eti karışımları, Gıda Hijyeni Yönetmeliği ve Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliğinde yer alan kurallara uygun olarak elde edilecek. Bozulmuş olmayacak, bozulmayı baskılayacak herhangi bir işlem veya madde uygulanmayacak.

Perakende işletmede son tüketiciye satış aşamasında kıyma, hazırlanmış kırmızı et karışımları ve hazırlanmış kanatlı Eti karışımları üretimlerini takiben doğrudan satış için hazır ambalajlı hale getirilerek günlük olarak satışa sunulacak. Çiğ kırmızı etler ve çiğ kanatlı etleri ise asgari hijyenik şartlar göz önünde bulundurularak, Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliği'ne uygun olarak satışa sunulabilecek.

Tebliğ kapsamında yer alan çiğ kırmızı et, çiğ kanatlı Eti, kıyma, hindi kıyması, hazırlanmış kırmızı et karışımları ve hazırlanmış kanatlı Eti karışımlarını üreten veya satan işyerlerinde farklı hayvan türlerine ait etler birbirinden ve diğer gıdalardan ayrı olarak üretilecek ve ayrı olarak satışa sunulacak.

Kemik, kıkırdak ve sakatat katılamayacak

Tebliğ kapsamında yer alan çiğ kırmızı et, kıyma ve hazırlanmış kırmızı et karışımlarının üretiminde kemik, kıkırdak ve sakatat katılamayacak. Sakatat sadece sakatat olarak piyasaya arz edilecek.

Dönerin yağ oranı yüzde 25 olacak

Kıymadan elde edilen hazırlanmış kırmızı et karışımlarının içerdiği yağ oranı kütlece en çok yüzde 25 ve tuz oranı kütlece en çok yüzde 2 olacak. Dönerin içerdiği yağ oranı kütlece en çok yüzde 25, tuz oranı kütlece en çok yüzde 2 olarak uygulanacak. Döner üretiminde hayvansal kaynaklı olmayan

proteinler, nişasta ve nişasta içeren maddeler ile soya ve soya ürünleri kullanılmayacak. Ancak baharat kaynaklı nişasta ve bitkisel protein miktarının toplamda yüzde 1'i aşmaması gerekecek.

Dönerin raf ömrü pişirilme süresi dahil en fazla 24 saat, dondurulmuş dönerin raf ömrü en fazla 6 ay olacak.

Köftede hayvansal kaynaklı olmayan proteinler, nişasta, soya

ve soya ürünleri kullanılmayacak. Ancak baharat, ekmek ve galeta unu kaynaklı nişasta ve bitkisel protein miktarının toplamda yüzde 5'i aşmaması gerekecek.

Kanatlı eti karışımlarında yağ miktarı kütlece en çok yüzde 15 olacak

Çiğ kanatlı Eti, hindi kıyma ve hazırlanmış kanatlı Eti karışımlarına ait özel ürün özellikleri ise şöyle olacak:

“Bu Tebliğ kapsamında yer alan çiğ kanatlı Eti, hindi kıyma ve hazırlanmış kanatlı Eti karışımlarının üretiminde kemik, kıkırdak ve sakatat katılamaz. Sakatat sadece sakatat olarak piyasaya arz edilecek. Hazırlanmış kanatlı Eti karışımlarının üretiminde farklı türlere ait kanatlı etleri birbirine karıştırılabilecek. Hazırlanmış kanatlı Eti karışımlarında yağ miktarı kütlece en çok yüzde 15 ve bağ doku miktarı kütlece en çok yüzde 10 olacak. Kanatlı Eti dönerinin içerdiği yağ oranı kütlece en çok yüzde 15, tuz oranı kütlece en çok yüzde 2 olarak uygulanacak. Kanatlı Eti dönerinin üretiminde hayvansal kaynaklı olmayan proteinler, nişasta ve nişasta içeren maddeler ile soya ve soya ürünleri kullanılmayacak. Ancak baharat kaynaklı nişasta ve bitkisel protein miktarının toplamda yüzde 1'i aşmaması gerekecek. Kanatlı Eti dönerinin raf ömrü pişirilme süresi dahil en fazla 24 saat, dondurulmuş kanatlı Eti dönerinin raf ömrü en fazla 6 ay olacak. Kanatlı kıyma sadece kemiklerinden ayrılmış çiğ hindi etinden üretililecek. Hindi kıymasının bileşiminin Ek-1'de belirtilen özelliklere uygun olması gerekecek. Hindi kıyma üretiminde diğer kanatlı hayvanlara ait etler kullanılmayacak. Hindi kıyma sadece dondurulmuş olarak piyasaya arz edilecek. Hindi kıymada kalsiyum oranı en çok 100 g'da 14 mg düzeyinde olacak. Çiğ olarak üretilecek hazırlanmış kanatlı Etikarışımlarında kanatlı kıyma

olarak sadece çiğ hindi kıyma kullanılacak ve dondurulmuş olarak piyasaya arz edilecek. Kanatlı köftede hayvansal kaynaklı olmayan proteinler, nişasta, soya ve soya ürünleri kullanılamaz. Ancak baharat, ekme ve galeta unu kaynaklı nişasta ve bitkisel protein miktarının toplamda yüzde 5'i aşmaması gerekecek."

Et ürünleri ürün özellikleri

Bu Tebliğ kapsamında yer alan et ürünleri, Gıda Hijyeni Yönetmeliği ve Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliğinde yer alan kurallara uygun olarak elde edilen etlerden üretilecek. Et ürünleri karkas etinden veya sakatattan hazırlanır. Dilli salam hariç olmak üzere karkas etinden hazırlanan et ürünlerine sakatat katılmaz. Sakatattan hazırlanan et ürünlerine ise karkas Eti katılabilecek. Bu Tebliğ kapsamında yer alan et ürünlerinin üretiminde kemik ve kıkırdak kullanılamayacak. Et ürünleri; görünüş, yapı, renk ve koku açısından kendine özgü ürün özelliklerine sahip olur ve bozulma belirtileri gösteremeyecek.

Pastırmada çemen hariç olmak üzere, nem miktarı kütlece en çok yüzde 45, pH değeri en yüksek 6, tuz miktarı kuru maddede kütlece en çok yüzde 7, çemen miktarı kütlece

en çok yüzde 10 olacak. Kurutulmuş jambonda nem miktarı kütlece en çok yüzde 40, pH değeri en yüksek 6, tuz miktarı kuru maddede kütlece en çok yüzde 7 olarak uygulanacak. Fermente sucukta toplam et proteini değeri kütlece en az yüzde 16, kollajen miktarı toplam et proteinlerinin kütlece en fazla yüzde 20, nem miktarının toplam et proteini miktarına oranı 2.5'in altında, yağ miktarının toplam et proteini miktarına oranı 2.5'in altında, pH değerinin en yüksek 5.4 olacak. Isıl işlem görmüş sucukta uygulanan ısıl işlemin; üretimde çiğ kırmızı etin kullanılması durumunda merkez sıcaklık en az 68 derece, çiğ kanatlı etin kullanılması durumunda en az 72 derece olacak şekilde uygulanması gerekecek.

Kıymadan elde edilen köfte gibi ısıl işlem uygulanmış et ürünlerinde toplam et proteini oranı kütlece en az yüzde 12 olacak. Tane karabiber hariç olmak üzere; ürüne adını veren bonfile, dil, fıstık gibi girdilerin kullanıldığı ısıl

işlem uygulanmış et ürünlerinde bu girdinin miktarı kütlece en az yüzde 3 olacak.

Sucuğa, pastırmaya et kaynaklı olmayan protein katılamayacak

Fermente sucuğa, ısıl işlem görmüş sucuğa ve pastırmaya et kaynaklı olmayan proteinler, nişasta ve nişasta içeren maddeler ile soya ve soya ürünleri katılamaz. Ancak baharat kaynaklı nişasta ve bitkisel protein miktarının toplamı kütlece yüzde 1'i aşmayacak. Döner ve kanatlı Eti döneri üretiminde hayvansal kaynaklı olmayan proteinler, nişasta ve nişasta içeren maddeler ile soya ve soya ürünleri kullanılamayacak. Ancak baharat kaynaklı nişasta ve bitkisel protein miktarının toplamda yüzde 1'i aşmaması gerekecek. Köftede ve kanatlı köftede hayvansal kaynaklı olmayan proteinler, nişasta, soya ve soya ürünleri kullanılamayacak. Ancak baharat, ekme ve galeta unu kaynaklı nişasta ve bitkisel protein miktarının toplamda yüzde 5'i aşmaması gerekecek.

3 Ay sonra yürürlüğe girecek

Et ürünlerinin kılıflarında yırtık, delik gibi fiziksel kusurlar olmayacak. Perakende işletmede sadece son tüketiciye satış amacıyla asgari teknik ve hijyenik şartlar göz önünde bulundurularak et ürünleri üretilebilecek. Tebliğ üç ay sonra yürürlüğe girecek.

Tarım gelirinde Avrupa'da ilk sıradayız

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı M.Mehdi Eker, Türkiye'nin tarımda son yıllarda büyük atılım gerçekleştirdiğini belirterek, "Tarım gelirlerinde 62 milyar dolar hasılayla Avrupa 1'ncisi, dünya 7'ncisi konumuna geldik" dedi.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Mehdi Eker, Türkiye'nin bir tarım ülkesi olmasına karşın bu sektörde 10 yıl öncesine kadar gerekli atılımı yapamadığını belirterek, iktidarları döneminde tarıma büyük ağırlık verildiğini söyledi. Bakan Eker, "Şunu üzülerek belirtmek istiyorum; 'Türkiye bir tarım ülkesi' denildi. Fakat Türkiye bir tarım kanununa 2006 yılında bizim dönemimizde kavuştu. Türkiye'nin bir tarım kanunu yoktu, bir çerçeve tarım yasası Türkiye'de çıkartılmamıştı. Bunu biz çıkardık. Cumhuriyetin kuruluşunun 83'üncü yılında Türkiye bir tarım kanuna kavuştu. Bu bizim meseleye stratejik olarak nasıl baktığımızı, nasıl yaklaştığımızı göstermesi açısından önemlidir" şeklinde konuştu.

Türkiye'nin tarım gelirleri noktasında da iktidarları öncesine kadar hak ettiği kazancı elde edemediğini ifade eden Eker, şunları söyledi:

"Bundan 9 sene önce Türkiye'de 24 milyon hektar arazi işleniyordu. 24 milyon hektar araziyi işleme karşılığında işte şu kadar buğday, arpa, mısır, pamuk, sebze, meyve et vesaire Türkiye toplam 23

milyar dolar tarım hasılası elde ediyordu. 24 milyon hektar arazi işliyor, yaklaşık 7 milyon insan çalışıyor, 23 milyar dolar hasıla elde ediyordu.

Türkiye bu hasılayla Avrupa ülkeleri içinde 4, dünya ülkeleri içinde de 11'inci sıradaydı. Bugün geldiğimiz nokta yine 24 milyon hektar arazi işliyoruz, ama artık 23 milyar dolar değil, 62 milyar dolar hasıla elde ediyoruz. Bu 62 milyar dolar hasılayla Avrupa ülkeleri içerisinde Türkiye bir numara, dünya ülkeleri içerisinde de 7'inci sıraya yükseldi."

Türkiye'nin yoğurt ve peynir gibi tarihsel markası olan ürünlerine de sahip çıktığını dile getiren Bakan Eker, artık bu ürünlerin mayasının da üretilmeye başlandığını kaydetti. Kısa süre öncesine kadar yoğurt mayasının bile ithal edildiğini anımsatan Bakan Eker, sözlerine şöyle devam etti:

Bizim tarihsel markalarımız gıdadır

"Anadolu'nun köylerinden topladığımız doğal yoğurt mayasını yapan bakterilerden elde ettiğimiz kültürle bu mayayı yaptık. Sanayide de kullanılabilir hale getirdik ve 2 gün önce bunu paylaştık. Şimdi peynir kültürü üzerinde çalışıyoruz. Bizim tarihsel markalarımız gıdadır. Türkiye'nin bu tarihsel gıda markalarının değerini iyi bilmesi, iyi korumamız ve iyi geliştirmemiz lazım. Burada hepimize herkese iş düşüyor, sanayicilerimize de üreticilerimize de kuruluşlarımıza da iş düşüyor."

Bakan Eker, Türkiye'nin süt üretiminde de önemli aşama kaydettiğini anımsatarak 8 milyon ton olan üretim miktarının 15 milyon tona ulaştığını vurguladı.

Erol Gemalmaz
Meclis Başkanı

Yeni bir yıl, yeni umutlar !

Dünya yeni bir yıla giriyor. 2012'nin tüm acılarını bir kenara bırakarak 2013'e çok büyük umutlarla ve barış isteğiyle giriyoruz. Dileğimiz, 2013'te bu umutlarımızın gerçekleşmesi yönünde.

Türkiye, çok zor koşulların hüküm sürdüğü bir coğrafya içinde. Sınır komşuları ile yıllardır süregelen bir sorunlar yaşıyor. Bu sorunların büyük bir kısmı Türkiye'den kaynaklanmadığı halde, ne yazık ki, sorunların tüm ağırlığı ülkemize fatura ediliyor.

Türkiye'nin yeri, Ön Asya, Ortadoğu, Kafkasya ve Balkanlar gibi zor coğrafyanın tam ortasında. Tüm bu sorunlar yumağının içinde yalnızlığa terk edilen bir ülke. Ermenistan, İran, Irak, Suriye ve İsrail, son yıllarda yoğun sorunlar yaşadığımız ülkelerden ilk beşi. Yunanistan ve Bulgaristan ile şu anda sıcak bir sorun yaşamamakla birlikte, geçmişten gelen sorunlar devam ediyor.

Oysa, Türkiye bu coğrafyada, göz ardı edilemeyecek kadar önemli bir ülke. Her şeyden önce, demokrasiyle yönetilen, çağdaş ve laik bir yönetim anlayışıyla 1923 yılından bu yana yönetiliyor. İşleyen bir parlamentosu, hukuk sistemi ve güçlü bir ekonomisi var.

Türkiye, ekonomik güç olarak, bölgesinde özel sektörüyle, kamu sektörüyle çok büyük yatırımları gerçekleştiren bir ülke. Dünyanın en büyük ekonomileri sıralamasında ilk 16 içinde yer alıyor. Bütün dünyaya, ihracat gerçekleştiriyor. Bugün Türkiye; İtalya ile Çin arasındaki geniş coğrafyada, en büyük sanayi üretim kapasitesine ve en gelişmiş özel sektöre sahip bir ülkedir. 200'den fazla ülkeye, yılda 150 milyar dolara ulaşan, 20 bin çeşit sanayi ürünü mal satabilmektedir. Üstelik ihracatın yarıya yakını, dünyanın en rekabetçi piyasalarına, Avrupa ve Amerika'ya yapılmaktadır. Avrupa'da satılan her 3 televizyondan biri, her 4 beyaz eşyadan biri Türkiye'de üretilmektedir. Türkiye, dünya'da ABD'den sonra, 11 değişik otomobil markasının üretim yaptığı ikinci ülkedir.

Türkiye, kendisiyle dost olan ülkelere ve bu ülkelerin insanlarına her türlü yardımı gerçekleştiren bir ülkedir. Bugün, ülkemizdeki mülteci sayısı 150 bine ulaşmış durumdadır. Bu insanlara, 500 milyon liraya yakın harcama yapılmıştır. Ancak, Türkiye tüm bu fedakarlıkların karşılığı görememenin iç sıkıntısını yaşamaktadır.

İşte böylesine çelişkilerin yaşandığı bir yıldan sonra, yeni bir yıla girilmektedir. 2013 yılının başta ülkemiz olmak üzere tüm insanlık alemine barış, huzur ve refah getirmesini diliyoruz. Bu vesileyle, ülkemizin ve camiamızın yeni yılını kutluyor, bir sonraki sayımızda buluşana kadar sağlık ve esenlikler temenni ediyoruz.

Çoşgun: Türkiye helal gıda pazarında daha fazla paya sahip olmalı

Ankara Ticaret Borsası (ATB) Yönetim Kurulu Üyesi Kemal Coşgun "Türkiye'nin helal gıda pazarında daha fazla paya sahip olması gerektiğini belirterek "200 milyar dolarlık bu pazarda Türk üreticiler olarak önemli bir yer almalıyız" dedi.

Geçtiğimiz günlerde İstanbul'da düzenlenen Helal Gıda ve Sağlık Malzemeleri Fuarını ziyaret eden ATB Yönetim Kurulu Üyesi Coşgun, fuar sonrası görüşlerini dergimize şöyle anlattı:

"Helal Belgeli ürünler için Pazar çok büyüktür. Dünyadaki 1.5 milyar müslüman, milyonlarca Helal sertifikalanmış ürün tercih eden insanları kapsamaktadır. 10 milyon Amerika'da, 25 milyon Avrupa'da, 300 milyon Afrika'da, 850 milyon Asya'da, 250 milyon Ortadoğu'da yaşamaktadır. Kaynaklar, Helal ürün pazarının yıllık talebinin 200 milyar ABD Doları civarında olduğunu belirtmektedir."

Coşgun müslümanların yoğun olarak yaşadığı ABD, Almanya, Fransa, Avusturalya gibi ülkelerde helal gıda sertifikası arandığına dikkat çekerek sözlerini şöyle tamamladı:

"Helal belgesi, Müslüman tüketici için, kabul edilebilir gıdanın ve tüketilebilir ürünün üretilmesi için gereklidir. Bu husus dünyadaki 1.5 milyar Müslüman'ı ve de helal ürün yemeği tercih eden diğer milyonlarca insanı kapsamaktadır.

Bilindiği gibi başta A.B.D. ve İsrail olmak üzere dünyanın birçok ülkesine gıda maddelerinin ihracatı aşamasında Yahudi cemaat-

tinin Kosher belgesi zorunluluk olmaktadır. Ancak Müslümanların azınlıkta kaldığı ülkelerde inanişlara uygun ürünlere ulaşmak zor olmaktadır. Bunun temini için yapılan kontrol ve incelemelerin sonucu uygunluk beyanına ilişkin olarak, dünya üzerinde yaygın olarak HELAL Sertifikası düzenlenmesi yönetimi uygulanmaktadır.

Bugün Almanya, A.B.D., Fransa, Avustralya ve Müslüman yoğunluklu ülkeler başta olmak üzere ithal edilen gıda ürünlerinde Helal Sertifikası aranmaktadır. Ayrıca Türkiye içinde de bu konuda çok hassas gruplar bulunmakta ve sadece denetimi yapılmış helal belgesi olan ürünleri almaktadır. Bu kişiler ve gruplar sürekli bizleri arayarak ve web sitemizi takip ederek belgelenmiş firmaları öğrenmektedir ve sadece o ürünleri tüketmektedir. Bu süreçte helal belgeli firmalarında satışları artmaktadır."

Bisküvi

Bisküvi, kimyasal yollardan fermantasyon ile kabartılarak pişirilmiş tahıl ürünlerine verilen isimdir. Latince’de “bi costus” ve Fransızca’da “biscuit” sözcüğünden türetilmiş olup, “iki defa pişirilmiş” anlamına gelmektedir.

Bisküvi yapımında ilk pişirme işlemi 30-150 metre uzunluğundaki sıcak fırınlarda 1-15 dakikada yapılmaktadır. İkinci pişirme işlemi ise kuru hava ile soğutma fırınında yapılmaktadır. Pişirme işlemi sonucunda elde edilen bisküvinin nemi en fazla %5 olup, nemden korunduğu sürece uzun süre tazeliğini koruyabilen lezzetli ve besleyici bir gıda maddesidir.

Bisküvi üretiminde kullanılan hammaddeler oldukça fazladır: Bunlar; un, nişasta, yağ, şeker, dekstroz, invert şeker ve diğer şeker şurupları, bal, malt ekstraktı, melas, tuz, su, sodyum bikarbonat, amonyum bikarbonat, süt, yoğurtlaştırılmış süt, süttozu, peynir suyu tozu, yumurta, lesitin, sodyum asit

pirofosfat, kükürt dioksit, enzimler, monogliseritler (emülgatör), meyve ve sebze, baharat, kepek, vitaminler, antioksidanlar, ağartıcılar, antimikrobiyal maddeler, maya ve laktik asit bakterileri ve aromalardır.

Üretimde kullanılan un, buğday unu olup toplam hammadde nin %50-65’ini oluşturmaktadır. Unda bulunan protein oranının %9,5 olması tercih edilmektedir. Mayalandırma yapılacak ise protein değeri yüksek buğday unları da kullanılabilir. Unda bulunan ve öz olarak da kabul edilen gluten, bisküvinin kalitesinde önemli bir faktördür. Farklı cinsteki bisküvilerin üretimi için farklı kalitede una ihtiyaç duyulmaktadır. Buğday unundan başka yulaf, çavdar, pirinç, soya ve patates unu veya bu ürünlerin nişastaları da kullanılmaktadır.

Bisküvi üretiminde yağ olarak %10 su içeren, raf ömrü uzun ve tadı ürün tadına uygun lezzette veya nötr tatta yağlar tercih edilmektedir. Ürün cinsine bağlı olarak hayvansal, bitkisel veya katı yağlar kullanılmaktadır. Kullanılan yağın sıcaklığı da bisküvinin kalitesini etkilemektedir.

Hammadde olarak meyve ve sebzelerin yerine aroma kullanımını tercih edilmektedir. Doğal meyve ve sebzeler ekonomik, fiziksel, kimyasal ve mikrobiyal nedenlerle kullanılmak istenmemektedir. Ekonomik nedenler, bu ürünlerin üretiminin mevsimlere bağlı olması, hazırlama, saklama ve taşıma maliyetleri vb.'dir. Fiziksel nedenler ise, örneğin karabiberin ürün rengini ve görüntüsünü bozması, biber, domates ve benzeri sebzelerin raf ömrü boyunca kararmaya, acılaşmaya ve oksidasyona uğramalarıdır. Bu nedenlerle meyve ve sebze yerine aroma kullanılmaktadır. Bisküvi üretiminde kullanılan aroma miktarı %0,01-5 arasında değişmektedir. Tuz, şeker, laktoz, organik asitler, alkol, peynir suyu proteinleri ve aromayı olumlu yönde etkileyen hammaddelerdir. Genel olarak gıda maddelerinde olduğu gibi aromalı ürünleri ısı, ışık ve nemden korumak gerekmektedir.

Dünya tatlı bisküvi ticareti

Dünya tatlı bisküvi pazarı 2011 yılı verilerine göre 5,5 milyon ton ve 18,3 milyar dolar civarındadır. 2009 yılındaki genel düşüşe ve 2011 yılında bir önceki yıla oranla miktar bazında yaşanan %1,6'lık azalışa rağmen son beş yılda bisküvi pazarı miktar bazında ortalama %3,6 oranında ve değer bazında ise ortalama %8,5 oranında büyümeye göstermiştir. Bu rakamlar ışığında, bisküvi sektörü büyük, iyi organize olmuş ve büyüyen bir pazar konumundadır.

Dünya tatlı bisküvi ithalatı

ITC'nin verilerine göre, 2007 yılında 7,2 milyar dolar değerinde gerçekleşen dünya tatlı bisküvi ithalatı 2008 yılında bir önceki yıla göre %16,4 oranında artış göstererek 8,4 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2009 yılında yaşanan %7,1 oranındaki düşüş 2010 yılında kısmen telafi edilmiş ve 2010 yılında yaklaşık olarak 8,3 milyar dolar değerinde tatlı bisküvi ithalatı yapılmıştır. 2011 yılında ise %10,3 oranındaki artış ile 2009 yılındaki düşüş tam anlamıyla telafi edilerek son on yılın en yüksek tatlı bisküvi ithalatı gerçekleştirilmiştir.

Dünya tatlı bisküvi ithalatında, ilk sırada ABD yer almakta olup, ABD'yi AB ülkeleri izlemektedir. 2011 yılı dünya tatlı bisküvi ithalatının %50,3'ü AB ülkelerine aittir. Ülkeler bazında ise en çok ithalat yapan ülke %14 pay ile ABD olmuştur. ABD'yi %9,8 ile Fransa, %7,2 ile Almanya, %5,2 ile İngiltere ve %4,1 ile Belçika izlemiştir.

Son beş yıllık dönemde ABD'nin ithalatı genel olarak artış gösterirken Fransa'nın ve Almanya'nın tatlı bisküvi ithalatı 2011 yılında 2007 yılına kıyasla artmasına rağmen söz konusu dönemde inişli çıkışlı bir seyir izlemiştir. Söz konusu iki ülkenin 2011 yılı ithalatı ise mevcut duruma olumlu katkı sunabilecek şekilde bir önceki yıla göre sırasıyla %16,9 ve %24,5 oranında artış göstermiştir. İngiltere ve Belçika'nın tatlı bisküvi ithalatı da anılan dönemde inişli çıkışlı bir seyir izlemiş olmasına karşın her iki ülkenin de 2011 yılı ithalatı bir önceki yıla kıyasla sırasıyla %6,6 ve %18,8 oranında artmıştır. AB ülkelerinin toplam tatlı bisküvi ithalatı 2007 yılında 4 milyar dolar'dan 2011 yılında 4,6 milyar dolar'a yükselmiştir. 2011 yılında AB ülkelerinin tatlı bisküvi ithalatı, son beş yıldaki en yüksek ithalat

değerinin yaşandığı 2008 yılından (4,7 milyar dolar) sonra düşüş eğilimini geri çevirici niteliktedir.

2011 yılı verilerine göre sıralamada ilk yirmi ülke içinde yer alan ülkeler arasında ithalatında en büyük düşüş olan ülkeler %43 oranında azalışla Irak ve %25,9 azalışla Suudi Arabistan'dır. 2010 yılında ithalatında en fazla artış gerçekleşen ülkelere gelen Irak ve Suudi Arabistan, yaşanan ciddi düşüşün sonucu olarak 2011 yılında sırasıyla 124 milyon dolar ve 140 milyon dolar ithalat gerçekleştirmiştir. İthalat artışında göze çarpan ülke ise Çin'dir. 2011 yılında Çin'in tatlı bisküvi ithalatı bir önceki yıla kıyasla %51,2 oranında, 2002 yılına kıyasla ise yaklaşık olarak 24 kat artarak 5,3 milyar dolar'dan 128,5 milyar dolar'a yükselmiştir.

Dünya tatlı bisküvi ihracatı

ITC verilerine göre, 2007-2011 yılları arasındaki dönemde dünya tatlı bisküvi ihracatı 7 milyar dolar'dan 9,2 milyar dolar'a yükselmiştir. 2008 yılındaki 8,4 milyar dolar'lık tatlı bisküvi ihracatının ardından %6,5'lik bir azalışla 2009 yılında ihracat 7,8 milyar dolar'a düşmüştür, ancak bu düşüşe rağmen toplam ihracat hala son beş yılın başlangıç değerlerinin üstündedir. 2010 yılında ise tatlı bisküvi toplam ihracatı önceki yıla göre %6,8 oranında bir artış göstererek 2008 yılı dünya tatlı bisküvi ihracat seviyesini yakalamıştır. 2011 yılı tatlı bisküvi ihracatı son on yılın en yüksek seviyesine ulaşarak %10 oranında bir artışla 9,2 milyar dolar'a ulaşmıştır.

Dünya tatlı bisküvi ihracatında ithalatında olduğu gibi AB ülkeleri ilk sıralarda yer almaktadır. 2011 yılında tatlı bisküvi toplam ihracatının %61,3'ü AB ülkeleri tarafından gerçekleştirilmiştir.

Türkiye'nin dünya tatlı bisküvi ihracatındaki payı 2010 yılında ise %4,2 olarak gerçekleşmiş olup,

2002 yılından itibaren 2009 yılında yaşanan düşüşe rağmen Türkiye'nin tatlı bisküvi ihracatında artış eğilimi baskın durumdadır. 2011 yılı Türkiye tatlı bisküvi ihracatı 2002 yılına göre 5 kattan fazla artış göstermiştir.

Son yıllarda tatlı bisküvi tüketimi birçok ülkede artış göstermektedir. Batı Avrupa ülkelerinde bisküvinin tüketimi, kahvaltı yerine öğleden önce ve akşamüzeri daha yoğundur. Avrupa'da kişi başına tatlı bisküvi tüketimi 10 kg.'ın üzerindedir. ABD'de ise bisküvi tüketimi akşamüzeri ve yatmadan öncesi için daha fazla tercih edilmektedir.

Batı Avrupa ve ABD'de tüketim artışında küçük paketli bisküvilerin yaygınlaşması büyük rol oynamaktadır. Tüketim artışındaki diğer faktörler arasında bisküvinin sağlığa uygun olması, ayaküstü yenebilmesi, besleyici, lezzetli ve çocuklar için eğlenceli olması yer almaktadır. Bisküvi tüketici açısından çikolataya oranla daha sağlıklı bulunmaktadır.

Türkiye'nin Bisküvi Üretimi

Ülkemizde ilk bisküvi üretimi 1924 yılında başlamıştır. 1932 yılında İstanbul'da iki adet fabrika kurulmuştur. 1941 yılında yaşanan un kıtlığı nedeniyle üretime bir süre ara verilmiştir. 1954 yılından sonra bantlı üretime geçilmiştir. 1960'dan sonra şehirleşme ve nüfus artışı bisküvi tüketimini büyük oranda artırmıştır. 1980'lerde Konya, Kayseri ve Eskişehir civarlarında birçok küçük tesis kurulmuştur.

Un ve unlu mamuller kapsamında bir ürün olan bisküvi sanayi gelişme ve modernleşme eğilimindedir. Sektör, Türkiye Kalkınma Bankası tarafından oluşturulan sektörlerin altı kriter bazında genel performans sırlaması uyarınca 110 sektör içerisinde 22. sırada yer almaktadır. Bisküvi üretimi yapan fabrikaların büyük bir bölümü Marmara ve Orta Anadolu bölgelerinde yoğunlaşmıştır. Sanayide faaliyet gösteren işletmelerin tümü özel sektöre aittir. Toplam bisküvi üretiminin %81'i büyük şirketler, %19'u ise KOBİ'ler tarafından yapılmaktadır.

Piyasaya girişte kolaylık, yatırım teşvikleri ve hızla gelişen ihracat olanakları, son yıllarda çok sayıda girişimcinin bu pazarda faaliyete başlamasına neden olmuştur. Geline nokta itibariyle, çoğunluğu modern teknolojiye sahip 40'ı aşkın fabrika sektörde faaliyet göstermektedir.

Tahıla dayalı ürünler içinde en fazla katma değer yarattığı kabul edilen bisküvi sektörü, özellikle

ihracata yönelik yatırımların odağı haline gelmiştir. Bisküvi sanayinde 834 bin ton/yıl teorik kapasite mevcut olup, kurulu kapasitenin talepten fazla oluşu nedeniyle kapasite kullanım oranı %60 civarındadır.

Bisküvi fabrikalarının en yoğun olarak bulunduğu il Karaman'dır. Karaman'da bisküvi, gofret ve çikolatalı ürünlerde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne kayıtlı 20 firma faaliyet göstermekte olup, Türkiye'nin bisküvi üretiminin yaklaşık 1/3'ü söz konusu ilde gerçekleştirilmektedir.

Türkiye tatlı bisküvi sektörünün 2010 yılındaki pazar büyüklüğü 260 bin civarında iken 2011 yaklaşık %3,5 oranında bir büyüme gerçekleşmiştir (Kasım 2011 itibariyle 246 bin tonluk bir pazar mevcuttur). Türkiye'nin kişi başına düşen tatlı bisküvi tüketimi yılda ortalama 4 kg. civarında olup, bu ortalama Avrupa değerlerinin epey altındadır. Ancak iç piyasaya yönelik yapılan araştırmalarda genç nüfusun farklı ve yeni tatlar denemeye açık olduğu yönünde değerlendirmeler bulunmaktadır. Sektör, ürün ve ambalaj çeşitlendirmesi yoluyla genç nüfusun eğilimini değerlendirmek suretiyle mevcut pazar büyüklüğünü daha genişletmeyi hedeflemektedir.

Türkiye'nin Tatlı Bisküvi İhracatı

Türkiye tatlı bisküvi sektörü son 10 yıllık dönemde, anılan dönem öncesi sektöre ilişkin iç ve dış belirleyenlerin etkisinde ortaya çıkan ihracat düşüşlerini durdurmayı başarmış ve gözle görülür bir artış ivmesi yakalamış, yeni pazarlarda var olmaya başlamıştır. Sektörün üretim koşullarını modernleştirme yönündeki eğilimi, kalite sorununu çözme perspektifi ile birleşmiş ve Türkiye tatlı bisküvi ihracatı 2011 yılında 2002 yılı ihracatının miktar bazında iki katından ve değer bazında dört katından fazla ihracat gerçekleştirmiştir.

Türkiye'nin Yıllar İtibariyle Bisküvi İhracatı

Yıl	Miktar (Ton)	Değer (Bin \$)	Değ.%-Miktar	Değ.%-Değer
2002	105.384	99.839	-	-
2003	140.709	147.164	33,5	47,4
2004	151.156	193.907	7,4	31,8
2005	152.565	204.761	0,9	5,6
2006	159.198	226.772	4,3	10,7
2007	188.723	292.911	18,5	29,2
2008	179.662	355.961	-4,8	21,5
2009	170.232	335.744	-5,2	-5,7
2010	196.743	376.926	15,6	12,3
2011	215.683	453.487	9,6	20,3

Kaynak: TÜİK

2002-2010 döneminde en yüksek dünya tatlı bisküvi ihracatının gerçekleştiği 2008 yılında Türkiye'de de -miktar bazında yaşanan düşüşe karşın- değer bazında artış gerçekleşmiştir. Dünya tatlı bisküvi ihracatının 2008'deki yükselişin ardından 2009 yılında yaşadığı düşüşe paralel bir durum, yine Türkiye için de geçerli olmasına karşın 2010 ve 2011 yıllarında Türkiye tatlı bisküvi ihracatı 2008 yılı değerlerinin de üzerine çıkmayı başarmıştır. 2010 yılında bir önceki yıla göre miktar bazında %15,6 ve değer bazında %12,3 oranında

artış yaşanarak 197 bin ton ve 377 milyon dolar tatlı bisküvi ihracatı yapılmıştır. 2011 yılında ise sektör ihracatı miktar bazında %9,6 artış ile 216 bin tona yükselirken değer bazında %20,3'lük bir artışla 453 milyon dolar'a ulaşmıştır.

Türkiye'nin tatlı bisküvi ihracatı son 10 yıllık dönemde ağırlıklı olarak Ortadoğu, Afrika ve bazı Avrupa Birliği ülkelerine gerçekleştirilmiştir. Tatlı bisküvi ihracatı yapılan ülkeler, genel olarak Türkiye'nin hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü ihracatına paralel bir profil çizmektedir.

Türkiye'nin Ülkelere Göre Bisküvi İhracatı (Bin Dolar)

Ülke Adı	2008	2009	2010	2011
1 Irak	71.367	74.491	99.729	124.327
2 S.Arabistan	30.441	29.280	28.510	29.351
3 Yemen	6.056	6.202	10.352	28.710
4 İsrail	12.487	8.890	10.556	16.320
5 Almanya	19.427	17.669	17.714	15.350
6 Lübnan	7.756	8.793	7.769	13.819
7 Azerbaycan	7.752	8.528	9.327	12.589
8 Libya	11.534	11.167	11.834	11.870
9 Cezayir	5.371	7.940	9.802	11.067
10 Arnavutluk	9.128	5.688	9.087	11.014

Kaynak: TÜİK

2002-2011 döneminde tatlı bisküvi ihracatı yapılan ülkeler dağılımında ciddi bir değişim yaşanmıştır. 2002 yılında tatlı bisküvi ihracatı yapılmayan Irak 2004 yılından itibaren sektörün en önemli pazarı haline gelmiş ve 2011 yılında Türkiye'nin tatlı bisküvi ihracatının %27,4'ü (125 milyon dolar) anılan ülkeye gerçekleştirilmiştir. Söz konusu dönemde, 2002 yılında en fazla ihracat yapılan ülke olan Suudi Arabistan'a yapılan ihracat inişli çıkışlı bir seyir izlemekle birlikte genel olarak yükselmeye devam etmiş ve 2011 yılında Suudi Arabistan sektör ihracatının en fazla yapıldığı ikinci ülke (30 milyon dolar) olmuştur. 2011 yılında Türkiye'nin tatlı bisküvi ihracatında üçüncü sırada yer alan Yemen'e yönelik ihracat da 2002 yılında göre yedi kat artarak 28,7 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Bahse konu periyotta tatlı bisküvi ihracatının ciddi şekilde artış gösterdiği diğer ülkeler ise Libya (12 kat), Romanya (11 kat), Bulgaristan (11 kat), Filistin (9 kat), Cezayir (7,5 kat) ve İngiltere (7 kat) olmuştur.

Türkiye'nin tatlı bisküvi ithalatı

Türkiye, tatlı bisküvi sektöründe ihracatçı kabul edilecek bir ülke olmakla birlikte söz konusu sektör ithalatı 2002-2011 döneminde ciddi bir artış göstermiştir. 2002 yılında 3,6 milyon dolar olan ithalat yaklaşık altı kat artarak 2011 yılında 21,7 milyon dolar'a ulaşmıştır. Ancak tatlı bisküvi ithalatındaki asıl artış 2005 yılında (miktar bazında %56,7 ve değer bazında %60,4) gerçekleşmiş olup, sonraki yıllar artış (2009 yılında değer bazındaki azalışa karşın) daha düşük oranlarda devam etmiştir.

2002-2011 döneminde Türkiye tatlı bisküvi ithalatındaki artış hali, Türkiye'nin iç piyasasında bisküvi tüketim eğilimindeki artışın, genç nüfusun tercihlerinin ve kalorisi

düşük ürünlerin tüketilmesine yönelik artan eğilimin tatlı bisküvi sektörü içinde yer alan ilgili ürünlere ilişkin ihtiyaç doğurmasının bir sonucu olarak değerlendirilmektedir.

Türkiye tatlı bisküvi ithalatı yapılan ülkeler ağırlıklı olarak AB ülkelerinden oluşmakta olup, en fazla ithalat yapılan ilk beş ülke Polonya, İtalya, Hollanda, Bulgaristan ve Almanya'nın toplam tatlı bisküvi ithalatındaki payı %91,4'tür. Ülke ithalatında birinci sırada yer alan Polonya'dan yapılan ithalatta son 10 yıllık dönemde ciddi bir artış yaşanmış olup, 2002 yılında 3 bin dolar olan ithalat 8,4 milyon dolar'a yükselmiş olup Polonya'dan yapılan tatlı bisküvi ithalatının toplam ithalat içindeki payı %41,8'dir. Ayrıca 2002 yılına göre 2011 yılında Hollanda ve Almanya'dan yapılan tatlı bisküvi ithalatında da sırasıyla 12 kat ve 6 kat artış yaşanmış, 2002 yılında ithalat yapılmayan Bulgaristan'dan yapılan ithalat 2011 yılında 2 milyon dolar'a ulaşmıştır.

SONUÇ

Bisküvi sanayii son yıllarda önemli gelişmeler göstermiştir. Bisküvi üretimi, iç ve dış pazarlarda talep oluşması, insan beslenmesinde ve özellikle çocukların beslenme alışkanlıkları içinde önemli bir yer edinmesiyle birlikte hızla artmıştır. Bunun yanında, yeni çeşit ve teknolojilerin isteklere uygun olarak geliştirilmesiyle bisküviye olan talep gittikçe artmaktadır.

Bisküvinin, tüketici açısından fiyatının göreceli olarak düşük olması, kolay bulunabilen ve herkesin rahatlıkla tüketebileceği temel bir gıda maddesi özelliği ve besin değerinin yüksekliği, diğer şekerli ürünlerle ikame edilebilme imkânını azaltmaktadır.

Üreticilerin ürün kalitesini artırarak verimliliği ve pazar payını genişletmesi, ürün çeşitliliği konusunda gerekli çalışmalara ağırlık

Türkiye'nin Yıllara Göre Bisküvi İthalatı

Yıl	Miktar (Ton)	Değer (Bin \$)	Değ.%-Miktar	Değ.%-Değer
2002	1.196	3.608	-	-
2003	1.293	4.264	8,1	18,2
2004	1.583	6.047	22,4	41,8
2005	2.480	9.700	56,7	60,4
2006	3.132	11.828	26,3	21,9
2007	3.587	14.355	14,5	21,4
2008	4.673	18.786	30,3	30,9
2009	4.934	18.670	5,6	-0,6
2010	5.800	20.566	17,5	10,2
2011	5.918	21.685	2,0	5,4

Kaynak: TÜİK

Türkiye'nin Ülkelere Bisküvi İthalatı (Bin Dolar)

Ülke Adı	2008	2009	2010	2011
1 Polonya	11.177	10.765	9.810	8.452
2 İtalya	589	318	541	3.455
3 Hollanda	1.828	2.096	5.330	3.404
4 Bulgaristan	1.715	1.638	2.370	2.065
5 Almanya	626	845	783	1.103
6 İsveç	406	418	574	505
7 İsviçre	55	78	395	344
8 Yunanistan	0	1	7	334
9 İngiltere	478	530	409	107
10 A.B.D.	212	77	66	106

Kaynak: TÜİK

vermesi, marka tanıtıcı ve yaygınlaştırıcı yönde yeterli ve istikrarlı çalışmalar yapması sektörün gelişimi için oldukça kritiktir.

Sektördeki ürünler zorunlu tüketim maddesi olmadığı için, ancak kalite özellikleri ve albenileri ile tüketimi artırılmaktadır. Ambalajın dış görünümü onun bir kere satılmasını sağlarken, kalitesi ve lezzeti sürekli bir pazar yaratmaktadır. İhraç edilen bisküvinin ambalajının kaliteli ve ürünün ihraç edilen ülke insanının damak zevkine uygun olması ihracat şansımızı artıracaktır.

Üretilen bisküvinin kalitesinin standartlara uyma zorunluluğu, özellikle ihracat yapan firmalar için önem kazanmaktadır. Standart bir

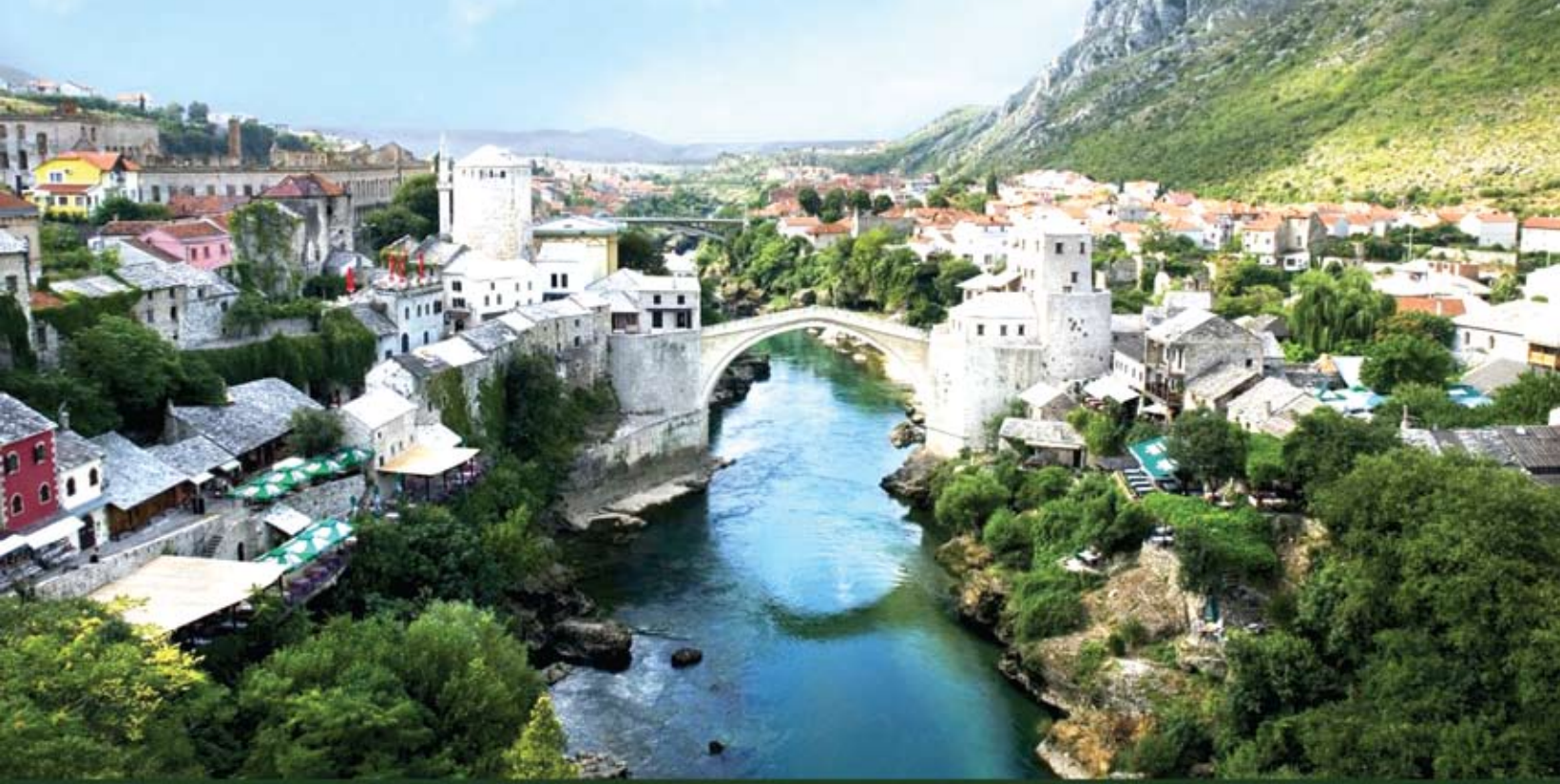
üretim yapılabilmesi için yatırımlarda ve kullanılan hammaddelerde seçici olunması gerekmektedir. İstenilen kalite ve çeşitte ürün imal etmek, en önemli hammadde olan unun sürekli ve aynı kalitede temin edilebilmesine bağlıdır.

İhracat yapan firmalar arasındaki rekabet, ürün kalitesi ve çeşitlilik yerine düşük fiyat politikası ile yürütülmektedir. Fiyatı düşürerek düşük kar marjları ile ihracat yapan firmalar, sektöre oldukça zarar vermektedir. Bisküvi üreticilerinin bir örgüt altında birleşmeleri, sektörde sağlıklı politikalar üretilmesi ve sorunların çözülmesinde yararlı olacaktır.

Kaynaklar: İGEME Bisküvi Raporu, 2011 / TÜİK Verileri

BOSNA HERSEK

Ülke Kimlik Kartı

●	Resmi Adı	: Bosna Hersek
●	Nüfus	: 4.613.414 (Temmuz 2009 tahmin)
●	Dil	: Boşnakça, Sırpça, Hırvatça
●	Din	: Müslümanlar %40, Ortodokslar: %31, Katolikler: %15, Protestanlar: %4, Diğerleri: %10
●	Başkent	: Saraybosna
●	Yüzölçümü	: 51 197 km2
●	Başlıca Şehirleri	: Saraybosna 526 000 Banja Luka 195 000 Zenica 146 000 Tuzla 132 000 Mostar 126 000 Prijedor 112 000
●	Etnik Yapı	: Boşnaklar % 48, Sırlar % 37,1, Hırvatlar % 14,3, Diğerleri % 0,6
●	Para Birimi	: KM Konvertible Mark 1Avro=1,95 KM
●	Telefon Kodu	: BH ülke kodu:+387,

Kaynak: CIA-The World Factbook-Bosnia and Herzegovina, İGEME, Hedef Pazar Araştırması, Bosna-Hersek

Bosna-Hersek Avrupa kıtasının güney doğu, Balkan yarımadasının ise kuzey batı köşesinde olup, 42-45 Kuzey enlemleriyle, 15-19 Doğu boylamları arasında yer almaktadır. Doğusunda Sırbistan, güney doğusunda Karadağ, kuzey ve batı yönlerinde Hırvatistan ile komşudur. Ülkenin Adriyatik Denizi'nde 20 km uzunluğunda bir sahil şeridi vardır. Ancak bu sahil şeridi ticari liman olma özelliğine sahip değildir.

Hırvatistan'ın uluslar arası Ploçe Limanı'nı kiralanmış olup, Bosna-Hersek liman ihtiyacını buradan karşılamaktadır.

Bosna-Hersek'in %82'lik bölümünü Bosna, % 12'lik bölümünü

de Hersek oluşturur. Bosna-Hersek Federasyonu ülkenin %51,48'ini kaplarken, Sırp Cumhuriyeti % 48,52 'lik bölümünü kaplamaktadır.

Ekonomik Yapı

İşsizlik Bosna-Hersek ekonomisinin en büyük sorunlarından birisidir. İşsizlik oranının %40 civarında olduğu tahmin edilmekle beraber, kayıt dışı istihdam nedeniyle bu oranın % 25-30 dolaylarında olduğu düşünülmektedir. Bosna-Hersek'te 1 Ocak 2006 tarihi itibarıyla ekonominin kayıt altına alınması amacıyla KDV uygulamasına geçilmiştir.

Bosna-Hersek ekonomisinin diğer önemli sorunu yüksek ve sürekli dış ticaret açığı olup, borçlanmasıdır. Merkez Bankası ve IMF'in 2008 yılı verilerine göre Bosna Hersek'in gayri safi yurt içi hasılası 17,9 milyar dolar olup (1 ABD Doları = 1,40 KM), kişi başına milli gelir 4 814 Dolardır. Aylık ortalama net gelir ise 510 Dolardır. Bosna - Hersek'te 2008 yılı itibarıyla enflasyon oranı % 7,4 olarak gerçekleşmiştir.

Yurt içi milli hasılanın sektörlerle göre dağılımı 2006 yılı verilerine göre; tarım: % 10,2, Sanayi:% 23,8, hizmetler sektörü: % 66.

Sektörler

Tarım ve Hayvancılık

Bosna-Hersek'te tarım yurt içi gayri safi milli hasıladan % 10,2 oranında pay almaktadır. Bu oran

Bosna-Hersek Federasyonu'nda %7'ye düşerken, Sırp Cumhuriyeti'nde %17'ye çıkmaktadır.

Bosna-Hersek'in tarımsal arazi varlığı 2 450 000 hektardır. Bu arazi varlığının 1 milyon hektarı tarla bitkileri tarımına ayrılmış olup, bunun %40'ı halen kullanılmamaktadır. Meyve bahçeleri 36 000 hektarlık bir alanı kaplarken, bağların kapladığı alan 4 000 hektardır. Çayır ve meraların kapladığı alan 1 405 000 hektardır.

İşlenen arazilerin % 54'ünde

Temel Sosyal Göstergeler

	2007 (a)	2008 (a)	2009 (b)	2010 (c)	2011 (c)
GSYİH (Milyar \$)	15,2	18,5	16,9	16,8	17,9
GSYİH (Milyar KM)	21,7	24,7	23,8	24,4	25,7
Reel Büyüme (%)	6,8	5,4	-3,2	1,0	2,5
Cari Denge (Milyon \$)	-1594	- 2 764	- 1 381	- 1 115	- 1 049
Kişi Başına (GSYİH \$)	8 024	8 650	8 511	8 697	9 049
Döviz Kuru (KM: \$)	1,33	1,41	1,36	1,48	1,39
Döviz Kuru (KM: €)	1,94	1,95	1,95	1,96	1,96
İhracat FOB (Mil. \$)	4 243	5 194	3 932	4 246	4 629
İthalat FOB (Mil. \$)	- 9 947	- 12 286	- 8 772	- 9 211	- 9 948

Kaynak: The Economist Intelligence Unit Limited 2010, Country Report March 2010

tahıl üretimi yapılmakta olup, buğday ve mısır başı çekmektedir. Yem bitkileri, ekilen alanların %29'unu, sebzeçilik yapılan alanlar ise işlenen arazilerin % 15'ini oluşturmaktadır. Sanayi bitkilerinin kapladığı alan ise %2'dir.

Çiftlik hayvanlarının sayısı savaş sırasında yarı yarıya azalmış ve savaş sonrasında tekrar artmaya başlamıştır. Halen Bosna-Hersek'te 365 bini inek ve düve olmak üzere 501 bin adet sığır, 385 bin koyun ve 8 milyondan fazla kümes hayvanı olduğu tahmin edilmektedir. Toplam hayvansal üretim olarak 83 000 ton et (canlı ağırlık olarak), 530 milyon litre süt üretiminden bahsetmek mümkündür.

Ülkenin her yerinde bulunan

akarsular küçük ve büyük kapasiteli balık çiftlikleri için uygundur. Özellikle alabalık ve sazan yetiştiriciliği gelişmiştir.

Sanayi

1945-50 yılları arasında Bosna-Hersek'te toplam üretimin % 70'ini tarım sektörü oluşturmaktaydı.

Savaş öncesinde Bosna-Hersek'in ekonomisi tarım ağırlıklı bir yapıdan sanayi ağırlıklı bir yapıya dönüşmüştür. Savaş sırasında Bosna-Hersek sanayi tahrip olmuş, sanayi kuruluşlarında üretimde kullanılan alet ve makineler çalınmış, çalınmayanlar tahrip edilmiş ya da demode olmuştur. Savaş sonrasında sanayi kuruluşları özelleştirmeye açılmış, sanayi tesislerinin çoğu özelleştirmeler yoluyla yerli ve ya-

bancı girişimciler tarafından satın alınmıştır. Özelleştirmeler sonrası yapılan yatırımlarla sanayi tesislerinin verimlilik ve kapasiteleri artırılmıştır. Sanayi daha çok ham madde ya da ara malı ağırlıklı üretime yönelmiştir. Bugün Bosna-Hersek'in dış ticaretine, ihracat ürünlerine bakıldığında toplam ihracatın büyük kısmını hammadde ve ara malı ürünleri oluşturmaktadır. Tüketim ve yatırım mallarında diğer ülkelerle rekabet edebilecek düzeyde üretim bulunmamaktadır.

Türkiye ile Ticaret

Tarım ve Gıda Ürünleri İhraç Potansiyelimiz

Bosna-Hersek coğrafi yapının ve iklimin sağladığı avantaj ile ormancılık ve orman ürünleri konusunda büyük bir avantaja sahiptir. Orman ürünlerinin dışında Bosna-Hersek'de pek çok meyve ve sebze yetişmektedir. Bunların arasında patates, fasulye, lahana,

soğan, yeşilbiber, domates, mantar, erik, elma, armut, vişne, kiraz, şeftali, ayva, kayısı, ceviz, badem, üzüm, böğürtlen, çilek gibi ürünleri sayabiliriz. Ancak bu kadar çok çeşit ürünün yetiştirilmesi mümkün olmasına karşın, üretim, iç tüketimi karşılamamakta, tarım ve gıda ürünlerinin her birini ama az, ama çok ithal etme zorunluluğu doğmaktadır.

Baharat

Bosna-Hersek'de süpermarket raflarında Türkiye'de tüketilen baharatların tümüne rastlamak mümkündür. Türkiye'de olmayan vejetar adı verilen karışık baharat Bosna-Hersek'de çokça tüketilmektedir.

Baharatlar süpermarket raflarında çeşitli ambalaj materyalleri içinde özellikle cam ve plastik küçük kap ve şişelerde pazarlanmaktadır.

Bakliyat

Boşnak halkının sebzenin yanı sıra bakliyat tüketimlerinde son

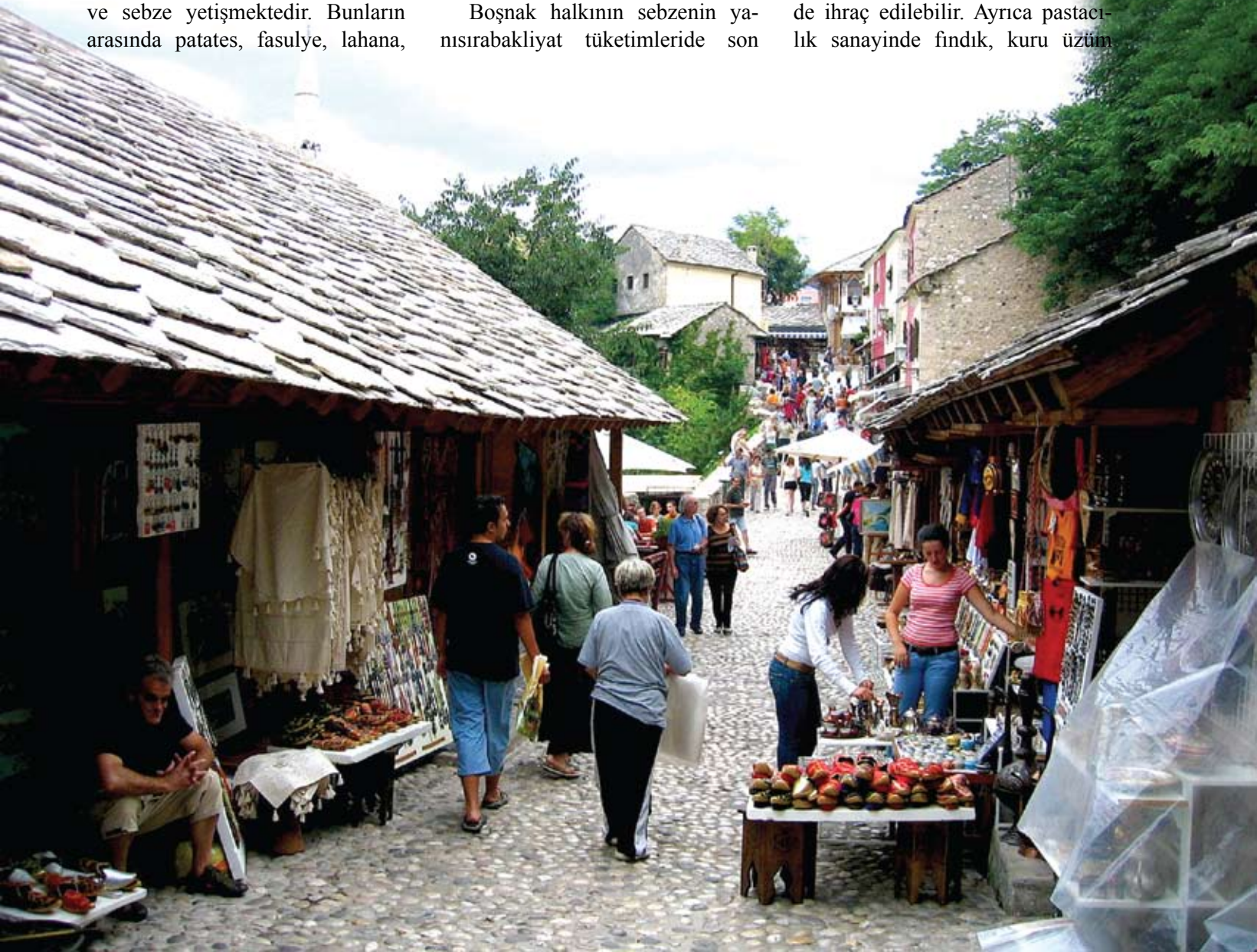
derece az olup, mercimek nohut tüketimleri yok denecek kadar azdır. kuru fasulye, ve barbunya fasulye tüketimleri diğer bakliyata nazaran daha fazladır.

Taze ve kuru fasulye bir miktar Bosna-Hersek'de yetiştirilmektedir, ancak kuru fasulye özellikle Çin Halk Cumhuriyetinden, nohut, mercimek ve yine kuru fasulye Brezilya ve Arjantin'den ithal edilmektedir.

Bisküvi

Bosna-Hersek'de gıda sanayi için ham madde ihtiyacı büyük sorun olup, herşeyden önce şeker, yağ ve un ithal edilmektedir. Savaş öncesi çalışan şeker fabrikası şu an atıl durumda olup, yatırımcı beklemektedir. Un ithalatı özellikle Sırbistan ve Macaristandan gerçekleştirilmektedir.

Bosna-Hersek'e un, şeker, katı ve sıvı yağ gibi girdiler Türkiye'den de ihraç edilebilir. Ayrıca pastacılık sanayinde fındık, kuru üzüm

ve vanilya gibi girdilere de ihtiyaç duyulmakta, ithal edilmektedir. Ekmekçilik ve pastacılık sanayinde kullanılan maya da Türkiye'den ithal edilmektedir.

Bosna-Hersek'e gıda maddesi satabilmek için Tarım Bakanlığın'dan ruhsat alınması gerekmektedir.

Bisküvi ve benzeri ürünleri ihraç ederken hayvansal katkı oranı (süt, süt tozu gibi) önemli olup, hayvansal katkı maddeleri belirli oranın üzerindeyse izin almak gerekmektedir.

Bosna-Hersek'in Türkiye'den ithalatı olup, marketlerde çeşitli firmalarımıza ait kendi markalarını taşıyan bisküvilere rastlanmaktadır.

Bitkisel Yağlar

Boşnaklar yemeklerinde genellikle ayçiçek yağını tercih etmektedirler. Yerli üretimleri daha doğrusu birkaç sıvı yağ dolmuş tesisleri olduğu gibi, ithalat da yapmaktadırlar. Sıvı yağ ithalatı genelde Avusturya, Macaristan, ve Sırbistandan gerçekleşmektedir. İtalya ve İspanya menşeli zeytinyağı tüketimi artış eğilimindedir.

Margarin ve tereyağı ithalatı Hırvatistan, Slovenya, Almanya, Avusturya gibi ülkelerden gerçekleştirilmektedir.

Bulgur

Boşnak Halkının bulgur, irmik gibi gıdaları tüketme alışkanlıkları yoktur.

Çay

Bosna-Hersek'de süpermarket gıda reyonlarında en çok rastlanan ürünlerden birisi bitki çaylarıdır.

Avusturya menşeli Teekanne marka bitki çayları marka olarak önemli bir ağırlığa sahiptir.

Bosna-Hersek markası Seti'de süpermarket raflarında yer almaktadır.

Siyah çay süpermarket raflarında bitki çaylarına nazaran daha az yer kaplamaktadır. Siyah çay olarak piyasada uluslararası markalar yer almaktadır.

Türkiye'nin Bosna-Hersek'den İthalatı (1000 Dolar)

Ürün Adı	2007	2008	2009	2010
Hububat	-	-	4	21
Kağıt, karton ve kartondan eşya	-	1	8	14
Nükleer reaktörler, kazan, makine ve cihazlar	2	1	3	7
İnorganik kimyasal müstahzarlar	8	3	6	5
Demir ve çelik	-	-	6	4
Ham postlar, deriler (kürkler hariç) köseleler	1	-	1	2
Demir veya çelikten eşya	-	-	1	2
Organik kimyasal müstahzarlar	-	-	1	2
Barut, patlayıcı maddeler, kibrit vs.	-	-	1	6
Elektrikli makine ve cihazlar,	-	-	1	1
Ayakkabılar, getrler, tozluklar vb eşya	1	1	1	1
Yün, kıl, at kılı, bunların iplik ve dokumaları	1	0,2	0,2	1
Mobilyalar, aydınlatma, prefabrik yapılar	1	1	1	1
Traktör, bisiklet, motosiklet, ve diğerleri	-	0,3	-	0,6

Kaynak: TÜİK

Şeker Pancarı

Bosna-Hersek'te resmi kayıtlı şekerpancarı üretimi yoktur. Bosna Hersek'in bütün şeker ihtiyacı ithalatla karşılanmakta ve bir miktar şeker Bosna-Hersekli tüccarlar tarafından re-eksport edilmektedir.

Eski Yugoslavya Cumhuriyeti döneminde Bosna-Hersek'in küçük miktarda şeker pancarı üretimi

(161129 ton, 1991 yılı itibariyle) ve Bijeljina'da 400 000 ton/yıl şeker pancarı işleme kapasitesinde bir şeker fabrikası vardı. Düşük şeker ithalat fiyatları ve yüksek şeker pancarı nakliye masrafları bu şeker fabrikasının rekabet gücünü büyük ölçüde ortadan kaldırmış olup, fabrika savaş öncesinde üretimini durdurdu (1992 – 1995). Savaş sı-

rasında fabrikanın zarar görmemiş olmasına rağmen fabrikada şeker üretimi tekrar başlamamıştır. Bijeljina şeker fabrikası halen devletin mülkiyetinde olup, tekrar şeker üretimi için özelleştirilmesi gerekmektedir. Bosna-Hersek'te gıda sanayinde değişim çok yavaş olmaktadır ve stratejik bir plana da bağlı değildir. Bu nedenle şeker fabrikasının ne zaman özelleştirileceği belirsizliğini korumaktadır.

Kanatlı Etləri

Bosna-Hersek'de tavukçuluk gelişme göstermekte olup, tavuk yetiştiriciliği yapan 3-4 firma vardır.

Boşnaklar özellikle tavuk butu etmektedirler. ABD ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin tavuk butu tüketimleri az olduğu için, Bosnaya ucuz dondurulmuş tavuk butu ihraç edebilmektedirler. Bir miktar tavuk etinin Türkiyeden de ihraç edildiği ve farklı Boşnak markaları altında pazarlandığı bilinmektedir.

Bosna-Hersek'in Hırvatistandan da tavuk eti ithalatı vardır.

Konserve Meyve Sebze

Bosna-Hersek'de konserve meyvelere bolca rastlanmaktadır. Konserve meyveler genelde İtalya, İspanya, Slovenya menşeli olup, Tayland ve Vietnam gibi ülkelerden de ananas, mango gibi tropik iklim meyvelerine ait konserveleme rastlanmaktadır.

Bosna-Hersek'de süpermarket raflarında sıkça et ve balık konserveleme de rastlanmakta olup, ton balığı konserveleme Tayland Menşeli olabildikleri gibi Türkiye menşeli Tonbalıkları raflarda yer almaktadır.

Yine süpermarket raflarında bol miktarda mayonez, hardal, ve ketçap gibi ürünlere rastlanmakta olup, ketçaplar için ayrılan alan domates salçası için ayrılan yerden çok daha fazla oluşu, dikkat çekicidir.

Ayrıca Türkiye ile kıyaslandığında ajvar (kırmızı biber ezmesi) için ayrılan alanın nispeten çok daha fazla olduğu görülmektedir.

Türkiye-Bosna-Hersek Dış Ticaret Değerleri (1000 \$)

Yıllar	2006	2007	2008	2009	2010
İhracat	151	445	572	227	224
İthalat	9	22	25	52	72
Denge	142	423	547	175	152
Hacim	160	467	597	279	296

Kaynak: TÜİK

Maya

Bosna-Hersek ülkemizden ekme ve pastacılık alanında kullanılmak üzere önemli miktarda maya ithal etmektedir.

Meyve Suyu

Bosna-Hersek'de süpermarket reyonlarında en çok rastlanan ürünler arasında meyve sularını sayabiliriz. Meyve suları karton uzun ömürlü ambalajlarda olduğu kadar albenisi yüksek cam şişelerde de pazarlanmaktadır.

Saraybosna, Travnik ve Banyaluka'da meyve suyu fabrikaları, Saraybosna-Mostar karayolu üzerinde de bir kola fabrikası vardır. Yeni tesislerin kurulması mümkün olup, içeceklerin önemli bir kısmı Bosna'da üretilmekte yada şişelenmektedir.

Organik Tarım Ürünleri

Bosna-Hersek organik gıda üretimi için çok uygun toprak, su ve hava gibi üretim faktörlerine ve dolayısı ile büyük avantaja sahiptir. AB'nin organik gıda ihtiyacını karşılamak için Orta ve Doğu Avrupa'da giderek artan miktarda organik gıda üretimi yapılmaktadır. Bosna-Hersek'te göreceli olarak işçilik ücretlerinin düşük olması, son derece sınırlı miktarda suni gübre ve tarımsal ilaç kullanılması, kirletilmemiş tarıma müsait arazilerin varlığı ve temiz su kaynaklarının yanı sıra temiz hava ve bu arada belki de hepsinden önemlisi AB Pazarı'nın hemen yanında olması Bosna-Hersek'i organik tarımsal üretimde avantajlı kılan hususların başında gelmektedir.

Bosna-Hersekli tarımla ilgili kişilerin görüşlerine göre Bosna-Hersek organik tarım için son derece elverişlidir. Ancak organik tarım Bosna-Hersek'te başlangıç safhasında olup, zorunlu bir standart henüz yoktur (organik tarımla ilgili ulusal bir yasa hazırlanmıştır).

Domates Salçası

Bosna-Hersek'de süpermarket raflarında keçap ve domates salçası gibi ürünlere sıkça rastlanmakla birlikte, keçap için ayrılan alan, domates salçası için ayrılan alandan çok daha fazladır.

Süpermarket raflarında yer alan domates salçaları daha çok, İtalya, İspanya, Portekiz, Slovenya, Hırvatistan ve Bulgaristan gibi ülkelerin ürünleridir.

Süt Ürünleri

Bosna-Hersek'de hayvancılık ve bunun doğal sonucu süt ve süt ürünleri üreticiliği vardır. Ancak bu üretim yeterli olmayıp, özellikle Slovenya ve Hırvatistan'dan süt ve süt ürünleri ithal edilmektedir.

Bosna-Hersek'de beyaz peynirin yanı sıra Avrupa ülkelerinde tüketilen peynir çeşitleri de çokça tüketilmektedir.

Peynircilik büyük ölçüde travnik'de yapılmakta (Kiselya'nın da süt kaymağı meşhurdur) ancak dışarıdan da ithal edilmektedir. Bir Türk firması da bir yıl süreyle Bosna-Hersek'e beyaz peynir ihraç etmiş, ancak Bosna-Hersek'de dağıtımını yapan firma ile çıkan anlaşmazlık sonucu ihracat durmuştur.

Slovenya AB'ye üye oluncaya kadar, süt üretimini sübvansede edip, Bosna-Hersek'e ihraç etmekteydi, ancak Slovenya AB'ye üye olduktan sonra süt üretimini Hırvatlar sübvansede edip, Bosna-Hersek'e ihraç etmeye başlamışlardır.

Bosna-Hersekli Hırvatlar, daha çok Hırvatistandan ve Sırbistandan mal almayı tercih etmektedirler.

Türkiye'nin Bosna-Hersek'e İhracatı (1000 Dolar)

Ürün Adı	2007	2008	2009	2010
Plastik ve plastikten mamul eşya	23	40	30	25
Nükleer reaktörler, kazan, makine ve cih.	32	40	24	22
Örme giyim eşyası aksesuarları	20	22	17	17
Motorlu kara taşıtları, traktör, bisiklet, motosi.	18	26	10	14
Elektrikli makine ve cihazlar, aksam ve parça.	16	21	12	14
Halılar ve yer kaplamaları	10	12	10	10
Demir veya çelikten eşya	11	17	12	10
Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarları	9	11	9	8
Alüminyum ve alüminyum eşya	3	5	4	6
Eczacılık ürünleri	5	6	6	6
Mobilyalar, aydınlatma, prefabrik yapılar	5	7	4	6
Esasını hububat, un, nişasta süt teşkil eden m.	5	6	5	5
Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	7	6	8	5
Kağıt, karton ve kartondan eşya	7	8	5	5
Mensucattan mamul diğer eşya	5	6	4	4
Kakao ve kakao müstahzarları	4	4	4	4
Cam ve cam eşya	4	4	3	4
Kauçuk ve kauçuktan eşya	2	3	2	3
Örme eşya	2	3	2	3
Pamuk	3	4	2	3
Sabunlar, yüzey aktif organik maddeler	2	3	2	3
Şeker ve şeker mamulleri	4	4	3	3
Dokumaya elverişli suni ve sentetik lifler	3	4	3	3
Mineral yakıtlar, müstahzarları, mumlar	206	255	2	3
Ayakkabılar, getrler, tozluklar vb eşya	3	3	2	3
Adi metallere çeşitli eşya	3	3	3	3
Uçucu yağlar rezinoitler parfümeri, kozmetik	2	2	2	2
Demir ve çelik	8	10	4	2
Etler ve yenilen sakatat	2	6	3	2
Seramik mamulleri	2	3	1	2
Özel dokunmuş mensucat, işlemler	3	2	1	2
Vatka, keçe, dokunmamış mensucat	-	1	1	2
Yenilen çeşitli gıda müstahzarları	1	2	1	2
Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış mensucat,	2	3	3	2
İnciler, kıymetli taş ve metal mamulleri	2	2	1	1
Ağaç ve ağaçtan mamul eşya, odun kömürü	-	1	1	1
Hayvansal ve bitkisel yağlar	1	1	1	1

Kaynak: TÜİK

Şekerli ve Çikolatalı Mamuller

Bosna-Hersek'de tüketilen çikolatanın hemen hemen tümü ithal edilmekte olup, ithalat; Hırvatistan, Slovenya, Sırbistan, İsviçre ve Almanya'dan gerçekleştirilmektedir. Türk malı çikolatalara da marketlerde rastlamak mümkün olup, diğer ülke mamulleriyle hem fiyat ve hemde kalite olarak rekabet edebilmektedir. Ayrıca Saraybosna'da bir Türk firması tarafından çikolata, şekerleme ve bisküvi üretimi yapılmakta, bu üretim, bütün Bosna-Hersek'de pazarlanmakta ve hatta komşu ülkelere ihraç edilmektedir.

Perakende satış fiyatları gözönüne alındığında Bosna-Hersek'de çikolata fiyatlarının Türkiye'den biraz daha ucuz olduğu görülmektedir. Bosna-Hersek'e Türkiye'den en az beş altı marka bisküvi ihraç edilmekte olup bu sayıyı onun üzerine çıkartmak mümkündür.

Yaş Meyve Sebze

Bosna-Hersek'e Türkiye'den ihraç edilen sebze meyve arasında portakal, mandalina, limon, domates,

patlıcan, kabak, elma, sofralık üzüm, kavun, karpuz gibi sebze ve meyveleri saymak mümkündür.

Bu ürünlerin Bosna-Hersek'e ihracatında fiyat önemli olduğu gibi (2006 yılında fiyat yüksek olduğu için Türk karpuzu ihraç edilememiştir) hangi aylarda ihraç edildiği de önemlidir. Örneğin aynı sezonda Bosna-Hersek'e Yunanistan, sonra Makedonya ve daha sonra Türkiye

karpuz ihraç etmektedir. Aynı durum narenciyede de İspanya, Portekiz ve Türkiye arasında geçerlidir.

Bosna-Hersek'de salatalık çokça tüketilmekte olup, taze tüketimin yanısıra salatalık turşusu tüketimi oldukça yüksektir.

Zeytinyağı

Bosna-Hersek zeytin ve zeytinyağı için iyi sayılabilecek bir pazardır. Süpermarket raflarında genelde küçük cam kavanozlarda İtalyan ve İspanyol malı zeytin ve zeytinyağına sıkça rastlanmakta olup, Boşnaklar daha çok yeşil zeytini tercih etmekte ve süpermarket raflarında siyah zeytinden çok, yeşil zeytin yer almaktadır. Sırbistan, Makedonya ve Kosova'da Türk zeytini satılmaktadır ancak Türk zeytini ve zeytinyağı henüz Bosna-Hersek'e girmemiştir. Daha doğrusu Türkiye'den Bosna-Hersek'e yıldan yıla değişmekle beraber bir miktar zeytin ve zeytinyağı ihracatı vardır, ancak süpermarket raflarında İtalyan, İspanyol markaları gibi Türk markalarına rastlanmamaktadır.

FUAR TAKVİMİ

Tarih	Fuarın Adı	Sergilenecek Ürün Grupları	Yer/Şehir
6-9 Aralık 12	Compex 2012 37.Uluslararası Bilgisayar Fuarı	Bilgisayar, Bilgisayar Yazılımları, Bilgisayar Çevre Birimleri, Cep Telefonları, Ev Sinema Sistemleri, Plazma TV'ler, Digital Kameralar, Güvenlik ve Alarm Sistemleri,	Uluslararası İhtisas Fuarı Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı İstanbul
6- 9 Aralık 12	BELEX 2012 Bursa 10.Elektrik, Elektronik, Otomasyon, Aydınlatma ve İletişim Fuarı	Elektrik, Elektronik, Otomasyon, Aydınlatma, İletişim	İhtisas Fuarı Bursa Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi Bursa
6-9 Aralık 12	Bursa 11.Metal İşleme Teknolojileri Fuarı	Metal İşleme Makineleri, Kaynak, Kesme, Delme Teknolojileri, El Aletleri, Pnömatik, Hidrolik	İhtisas Fuarı Bursa Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi Bursa
13-14 Aralık 12	Educaturk Eğitim ve Kariyer Fuarı	Ulusal & Yabancı Üniversiteler, İlköğretim, Lise ve Kolejler, Dil Okulları, Dershaneler, Okul Öncesi & Mesleki Eğitim Kurumları	Uluslararası İhtisas Fuarı Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı İstanbul
13-16 Aralık 12	Flower Show Türkiye 2012 İstanbul Süs Bitkileri, Peyzaj ve Yan Sanayileri İhtisas Fuarı	Süs Bitkileri, Çiçek Soğanları, Torf, Perlit, Plastik Saksı Malzemeleri, Tarım Aletleri	İç ve Dış Mekan Saksılı Uluslararası İhtisas Fuarı İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy İstanbul
13-16 Aralık 12	KENT 2012	16.Yerel Yönetim İhtiyaçları, Kent Mobilyaları, Park Bahçe Düzenlemeleri, Spor Tesisleri ve Ekipmanları Fuarı İhtisas Fuarı	Yerel Yönetim İhtiyaçları, Kent Mobilyaları, Park Bahçe Düzenlemeleri, Spor Tesisleri ve Ekipmanları Fuarı Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi İstanbul
13-16 Aralık 12	Avrasya Tarım Fuarı 2012 7.Uluslararası Tarım ve Tarımsal Mekanizasyon Fuarı	Tarım ve Tarımsal Mekanizasyon Uluslararası İhtisas Fuarı	Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi İstanbul
13-16 Aralık 12	Avrasya Hayvancılık 2012 3.Hayvancılık, Ekipmanları, Tavukçuluk ve Süt Endüstrisi Fuarı	Hayvancılık, Tavukçuluk ve Süt Endüstrisi	İhtisas Fuarı Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi İstanbul
13-16 Aralık 12	Traktör Yan Sanayi 2012 3.Traktör ve Tarım Makineleri, Yan Sanayi ve Yedek Parçaları Fuarı	Traktör ve Tarım Makineleri Yan Sanayi ve Yedek Parçaları İhtisas Fuarı	Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi İstanbul
13-16 Aralık 12	Avrasya Tohum Fuarı 2012 2.Tohumculuk, Fidancılık, Bahçe Bitkileri ve Teknolojileri Fuarı	Tohumculuk, Fidancılık, Bahçe Bitkileri ve Teknolojileri İhtisas Fuarı	Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi İstanbul
21-23 Aralık 12	4.Hac, Umre ve İnanç Turizmi Fuarı	Hac, Umre ve Turizm Hizmetleri Veren Seyahat Acentaları ve Ekipmanları, Şehir Kutsal Mekanlar	Feshane Fuar ve Kongre Merkezi İstanbul Aktif Fuarçılık Ltd. Şti. Tanıtımı İhtisas Fuarı

İşbirliği Teklifleri

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ

ABDULLA GROUP FOR GENERAL ENTERPRISES L.L.C.

P.O.Box: 127347 - 502, Sayah,
Abdulla & Khalifa Alkobisy Bldg.,
Salam St., Abu Dhabi, UAE
Tel: ++971 (2) 645 8445
Faks: ++971 (2) 644 0228
e-posta: abgco@emirates.net.ae
Yetkili Kişi: Mohamad Eltayep
Elawad Hamid / Commercial
Manager

*Genel ticaretle uğraşan şirketler
Grubunun, Türkiye'den ivedilikle
tavuk eti ithal etmek istediği
bildirilmiştir. Söz konusu istem,
T.C. Abu Dhabi Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği aracılığıyla
Birliğimize iletilmiştir.*

GÜNEY AFRIKA

SAREL COETZEE

e-posta: sarel1513@gmail.com
Yetkili Kişi: Mr. Sarel Coetzee
Tel: 90-312-4056863
Faks: 90-312-4466434
E-Mail: onacaks@dirco.gov.za)
*Firma, Southern Cape'de bulunan
bir çiftliği, şarap/kesme çiçek/
sebze üreticisi Türk firmalarına
satmak istiyor. Güney Afrika
Cumhuriyeti Büyükelçiliği
aracılığıyla Birliğimize iletilen
söz konusu teklif hakkında daha
ayrıntılı bilginin, Büyükelçilik
Ticaret Asistanı Sn. Sultan
Onacak'tan edinilebileceği
bildirilmiştir (Sultan Onacak)*

MZAMO KHUZWAYO

South Africa
Tel: ++27 (84) 384 9400
e-posta: mzamok@gmail.com
Yetkili Kişi: Mzamo Khuzwayo
Tel: 90-312-4056863
Faks: 90-312-4466434
E-Mail: onacaks@dirco.gov.za)

*Firma, Türkiye'ye kömür, granit
vb. mineraller, sigara ve sigara
filtreleri, kırtasiye gereçleri,
yemelik yağ, hurda metal ve
mürekkep satmak istiyor. Güney
Afrika Cumhuriyeti Büyükelçiliği
aracılığıyla Birliğimize iletilen
söz konusu teklif hakkında daha
ayrıntılı bilginin, Büyükelçilik
Ticaret Asistanı Sn. Sultan
Onacak'tan edinilebileceği
bildirilmiştir (Sultan Onacak)*

KAZAKİSTAN

Astana-Agro- LLP

Tel: ++7 (7172) 971007
e-posta: 738586@mail.ru
Yetkili Kişi: A. Nazımbekov
*Kazakistan'da Servis ve Satın
Alma Merkezi olarak hizmet veren
ve geniş bir müşteri veritabanına
sahip olan kuruluşun, meyve,
sebze ve egzotik meyve çeşitlerinin
çoğaltılması amacıyla Türkiye'deki
meyve ve sebze üreticileri,
satıcıları ile bağlantı kurmak ve
ticari işbirliği yapmak istedikleri
bildirilmiştir. Söz konusu istem,
T.C. Astana Büyükelçiliği
Ticaret Müşavirliği aracılığıyla
Birliğimize iletilmiştir.*

PAKİSTAN

ATC

26/1-G, Phase 1, Commercail,
DHA, Lahore / Pakistan
Faks: ++92 (42) 35721706
e-posta: aj@atco.pk
Yetkili Kişi: Ali Jibrán / General
Manager
Firmanın Türkiye'ye yaş ve
kurutulmuş hurma, yer fıstığı ve
baharatlar ihraç etmek istediği
bildirilmiştir.

RUSYA

AGROFRUKT LTD.

Naberejniye Çelni, P.O. 69,
Tataristan Cumhuriyeti, Rusya

Federasyonu

Tel: ++7 (8552) 445260
Faks: ++7 (8552) 445260
e-posta: ag-frukt@yandex.ru
Yetkili Kişi: A.A. Turjanskiy
*Çok sayıda ülkeden meyve ve
sebze ithal etmekte olan firmanın,
Türkiye'den de meyve ve sebze
almak istediği bildirilmiştir.
Söz konusu istem, T.C. Kazan
Başkonsolosluğu Ticaret Ataşeliği
tarafından Birliğimize iletilmiştir.*

UKRAYNA

GREEN ENERGY T LLC

Tel: ++380 (50) 8119576
e-posta: sales@greenenergyt.com.
ua
Yetkili Kişi: Oleg Mykhailov /
Senior Sales Manager
*Firma Türkiye'ye öğütülmüş turba
(milled peat), talaş (wood chips),
turba briketi (peat briquettes) gibi
katı yakıtlar ihraç etmek istiyor.*

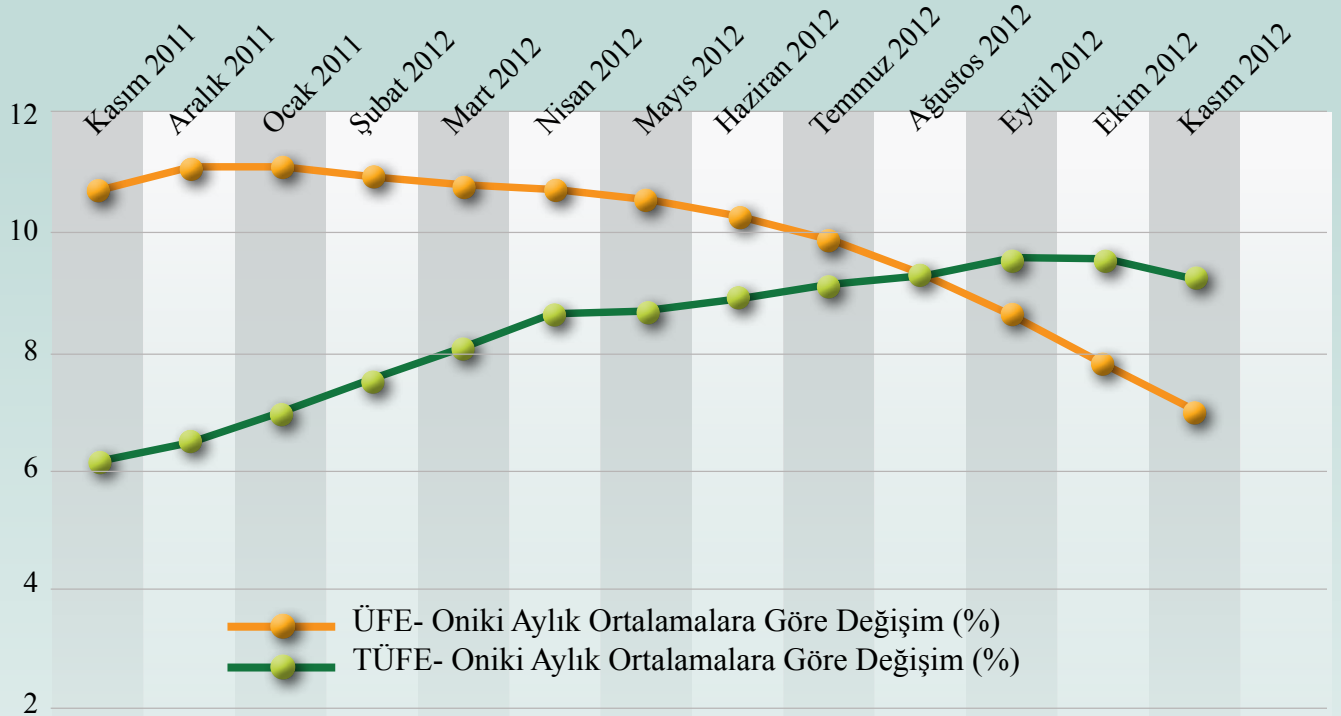
VIETNAM

INVESTCOM JOINT STOCK COMPANY

1F1, VMT Building, Duy Tan Str,
Dich Vong Hau Ward, Cau Giay
Dist, Hanoi, Vietnam
Tel: ++84 (4) 37683366
Faks: ++84 (4) 37951825
e-posta: nicole.investcom@gmail.
com

Yetkili Kişi: Ms. Nicole Do /
Export Manager
*Firma, Türkiye'ye aşağıda
tanımlanmış olan niteliklerde ve
koşullarda doğal kauçuk satmak
istediğini bildirmiştir: (Grades:
SVR 3L, SVR 10, SVR 20, RSS3.
Quality: Vietnamese Standard,
Payment: by Irrevocable L/C at
sight, T/T, Shipment: 15 days after
receiving L/C, Min quantity: 20
MTS).*

*Kömür, linyit, turba ve kömür
esaslı diğer ürünler*

TÜFE - ÜFE Oniki Aylık Ortalamalara Göre Değişim (%)	Dönemi	TÜFE-Oniki Aylık Ortalamalara Göre Değişim(%)	ÜFE-Oniki Aylık Ortalamalara Göre Değişim(%)
		Kasım 2012	6.98
	Ekim 2012	7.80	9.53
	Eylül 2012	8.65	9.53
	Ağustos 2012	9.33	9.29
	Temmuz 2012	9.88	9.11
	Haziran 2012	10.24	8.89
	Mayıs 2012	10.57	8.68
	Nisan 2012	10.72	8.59
	Mart 2012	10.79	8.02
	Şubat 2012	10.96	7.48
	Ocak 2012	11.11	6.95
	Aralık 2011	11.09	6.47
	Kasım 2011	10.72	6.13

*Milletimizin ve camiamızın
Yeni yılını kutlar
2013 yılının sağlık, mutluluk,
huzur ve barış getirmesini dileriz.*

ATB Meclis Üyeleri / ATB Yönetim Kurulu